

Spis treści	
Aktywności “w” i “na rzecz” Polski.....	6
Strategia I.....	6
1) Międzynarodowy Festiwal WATCH DOC’s “Prawa człowieka w filmie”.....	6
2) Grupa Horyzont – przeciwko karze śmierci – organizacja afiliowana przy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Stowarzyszeniu Młodych Dziennikarzy „Polis” oraz aktywności Stowarzyszenia realizowane we współpracy z HFPC.....	7
3) Konkurs na prace magisterską.....	9
4) Cykl wykładów otwartych “Prawa człowieka współczesne wyzwania międzynarodowe”.....	9
5) Strażnictwo profesjonalne i trwałe w interesie publicznym.....	10
6) Praktyki studenckie.....	10
7) Wykład Pro Memoria Marka Nowickiego.....	11
Małgorzata Szuleka.....	12
8) Tybet – Edukacja poprzez ukazywanie naruszeń praw człowieka poza granicami Polski.....	12
Strategia II.....	13
1) Dane statystyczne Programów Prawnych.....	13
2) Program Interwencji Prawnej.....	13
3) Program Spraw Precedensowych.....	15
4) Monitoring prac legislacyjnych w obszarze wymiaru sprawiedliwości	17
5) Obserwatorium wolności mediów w Polsce.....	18
6) Monitoring ośrodków leczenia niepłodności.....	20
7) Monitoring przebiegu walki z bólem w lecznictwie zamkniętym w Polsce.....	20
8) Klinika Prawa Niewinność.....	21
9) Klinika Prawo Podatkowe a Prawa Człowieka.....	22
10) Projekty dotyczące warunków w więzieniach i instytucjach izolacyjnych, przestrzegania praw człowieka wobec osadzonych a także stosowania alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności metod karania.....	23
1.1. Dzieci pozbawione wolności w krajach Europy Środkowej i Wschodniej - Między wspólnym dorobkiem a potrzebą zmiany.....	23
1.2. Europejskie Obserwatorium Więzień. Warunki w więzieniach w Unii Europejskiej.....	25
1.3. Europejskie obserwatorium alternatyw dla pozbawienia wolności.....	26
1.4. Children Rights Behind Bars: Human rights of children deprived of liberty. Improving monitoring mechanisms. Prawa Dzieci za kratkami: Prawa człowieka dzieci pozbawionych wolności. Poprawa mechanizmów monitorowania.....	26
1.5. Ograniczenia w dostępie podejrzanych i obrońców do akt sądowych.....	27
1.6. Praktyka stosowania tymczasowego aresztowania: monitorowanie alternatyw i praktyki sądowej.....	27

11) Dyrektywy UE o ochronie praw podejrzanych i oskarżonych - trening dla adwokatów.....	28
12) Programy Antydyskryminacyjne i skierowane do członków „grup słabszych”	29
1.1. Program Artykuł 32.....	29
1.2. Program “Weź kurs na wielokulturowość”. Edukacja w zakresie praw człowieka i wielokulturowości jako klucz do budowania społeczeństwa otwartego, akceptującego inne narodowości.....	31
1.3. Program pomocy prawnej uchodźcom i migrantom.....	32
13) Program Prawa Dziecka.....	35
14) Program: Prawa osób uzależnionych od substancji aktywnych.....	35
15) SATORI (Stakeholders Acting Together On the Ethical Impact assessment of Research and Innovation).....	36
16) Współpraca z Agencją Praw Podstawowych.....	37
Aktywności “w” i “na rzecz” krajów Wspólnoty Niepodległych Państw.....	39
Strategia I.....	39
1) Pomoc prześladowanym, edukacja i pomoc prawna na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz monitoring naruszeń praw człowieka w Białorusi.....	39
2) Pomoc dla obrońców praw człowieka na terenie post-sowieckim (projekt wspólny z NHC).....	40
3) Projekt „Obserwatorium wolności mediów w Azerbejdżanie.....	42
4) Działania monitoringowe oraz pomoc ofiarom naruszeń praw człowieka na Ukrainie.....	42
5) Działania na rzecz wolności od tortur w Centralnej Azji (Kazachstan, Kyrgyzstan i Tadżykistan).....	43
6) Międzynarodowa KONferencja - “Nic nie usprawiedliwia tortur”.....	44
7) Fundusz Sytuacji Kryzysowych Platformy Solidarności Obywatelskiej 45	
8) Spotkania z obrońcami praw człowieka z Rosji i Azerbejdżanu zorganizowane i przeprowadzone wspólnie z przedstawicielami OSF z udziałem reprezentantów innych donorów.....	45
Strategia II.....	48
Prowadzenie i wspieranie działań skierowanych na dostosowanie przepisów prawa oraz praktyki stosowania prawa do standardów praw człowieka w WNP.....	48
1) Podwyższenie standardu ochrony praw dzieci umieszczonych w placówkach izolacyjnych i opiekuńczych Ukrainy.....	48
2) Wizyta studyjna przedstawicieli organów samorządu lokalnego oraz ministerstw z Kazachstanu.....	49
3) Rozpoznawanie i wczesna pomoc realizowana przez lekarzy pierwszego kontaktu w Osetii Południowej i Gruzji w przypadku problemów psychicznych występujących w efekcie traumy (syndrom afgański).....	49
4) Promowanie pozytywnego obrazu pracy osób dotkniętych niepełnosprawnością w Białorusi.....	50
5) “Stop chorobom zakaźnym “ - program dla białoruskich organizacji	

społecznych (" <i>Stop infectious diseases</i> " - a program for Belarusian civil society organizations).....	51
6) Projekt "Wdrażanie dobrych praktyk w placówkach opiekuńczych dla osób przewlekle chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo - Mołdowie.....	51
7) „Wspieranie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami w Domu Dziecka w Kojori - Gruzja”	52
8) "Trenerska walizka" edukacyjna wizyta studyjna w ramach projektu organizacji MAN and LAW w Republice Marii El. realizowanego w ramach dotacji Komisji Europejskiej.....	53
9) Prawa i zdrowie wykluczonych grup społecznych - uzupełnianie luk 53	
Strategia III.....	54
Udział HFHR w kształtowaniu polityk europejskich w zakresie praw człowieka z punktu widzenia nowych państw członkowskich.....	54
1) Europa Praw Człowieka.....	54
2) Obserwatorium działań CIA na terytorium Polski.....	56
3) Przynależność do Krajowych i Międzynarodowych Sieci NGOs.....	56
Strategia IV.....	58
Wzmocnienie fundacji.....	58
1) Public Relations.....	58
2) Kwartalnik o prawach człowieka HFPC.....	59

Aktywności “w” i “na rzecz” Polski

Strategia I

Krzewienie praw człowieka poprzez edukację publiczną i tworzenie w Polsce sprawnych, dobrze lokalnie zakorzenionych ruchów społecznych działających na rzecz wartości określonych w misji Fundacji.

1) Międzynarodowy Festiwal WATCH DOC's “Prawa człowieka w filmie”

W 2014 r.

- we współpracy z kilkudziesięcioma partnerami instytucjonalnymi przygotowano i zrealizowano 12. edycję Objazdowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS. Festiwal odwiedził 49 miejscowości;
- kontynuowano projekt WATCH DOCS on-line - na platformie kinoplex.pl użytkownicy internetu z Polski mogli oglądać 12 wybranych filmów festiwalowych;
- kontynuowano działalność wideotek uniwersyteckich WATCH DOCS w dotychczasowym zakresie;
- kontynuowano cykl regularnych pokazów wybranych festiwalowych filmów w warszawskim Kinie.Lab („WATCH DOCS na spacerze”);
- we współpracy z kijowskim festiwalem Docudays.ua i z CSW Zamek Ujazdowski zainaugurowano nowy cykl pokazów i spotkań z zaproszonymi gośćmi: „Ukrainian News. Kroniki Rewolucji”;
- niemal codziennie, za zgodą właścicieli praw autorskich, udostępniano wybrane festiwalowe filmy organizatorom różnych konferencji, seminariów, warsztatów i innych festiwali filmowych - tego rodzaju współpraca miała czasem charakter bardziej systematyczny (regularną współpracę podjęto np. z poznańskim festiwalem Malta);
- prowadzone były przygotowania do 14. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS w tym działania fundraisingowe, dzięki którym poza pozyskanymi wcześniej grantami, udało się zapewnić wsparcie festiwalu w Warszawie m.in. przez Ambasadę Królestwa Niderlandów, Mondriaan Fund, Czeskie Centrum, Instytut Francuski, Węgierski Instytut Kultury w Warszawie oraz stowarzyszenie niemieckich producentów filmu dokumentalnego AG DOK. Przygotowania do festiwalu obejmowały także działania promocyjne, takie jak prezentacje wybranych filmów w Kinie.Lab i Aktywnym Domu Alternatywnym ADA Puławska (cykl „WATCH DOCS na spacerze”). W związku z 14. edycją WATCH DOCS w Warszawie pozyskaliśmy patronaty medialne m. in. TVP2, TVP Kultura, kanału Planete+, radia TOK FM, miesięczników: Kino, Aktivist, KMAG, MaleMen, Film&TV Kamera, EKRANY, HIRO, dzienników: Gazeta Wyborcza i Metro, portali internetowych: tokfm.pl i gazeta.pl.
- 14. MFF WATCH DOCS odbył się w dniach 5-14 grudnia 2014 r. W ciągu dziesięciu dni zaprezentowano 65 filmów w 5 salach projekcyjnych równocześnie. Pokazom filmowym towarzyszyły spotkania z zaproszonymi gośćmi - twórcami filmów, ekspertami, działaczami i dziennikarzami oraz

debaty („Po co nam Karta Praw Podstawowych? Migranci, prywatność, bioetyka”, „Bunt w więzieniu - czego uczy historia?”, „Ofiary tortur - życie po katastrofie”, „Ukraina 2014 - na ekranie”, „Między eksploatacją a zaangażowaniem - etyczne pułapki dokumentalistyki”, „Wyspa Krym”), wykłady mistrzowskie i warsztaty, w tym wspólny polsko-norweski warsztat dla młodych dokumentalistów. Tegorocznej edycji festiwalu towarzyszyła także wystawa Roba Hornstry i Arnolda van Bruggena „Atlas wojen i turystyki na Kaukazie” zorganizowana w CSW Zamek Ujazdowski. Laureatem Nagrody festiwalu im. Marka Nowickiego, przyznawanej przez Zarząd HFPC został w 2014 roku wybitny amerykański reżyser - Joe Berlinger. Wybrane filmy festiwalowe można bezpłatnie oglądać w Internecie na platformie kinoplex.pl. Warszawska edycja WATCH DOCS z grudnia 2014 r. będzie stanowić podstawę repertuarową 13. edycji festiwalu objazdowego Polska 2015.

Dane statystyczne

Liczba widzów 12. Objazdowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie w 2014 - 32 596

Liczba filmów prezentowanych w trakcie 12. Festiwalu Objazdowego WATCH DOCS - 33

Liczba widzów 14. MFF WATCH DOCS w Warszawie - 14 838

Liczba filmów prezentowanych podczas 14. WATCH DOCS - 65

Liczba gości zagranicznych festiwalu - 27

Publikacje

Katalog 14. MFF WATCH DOCS - nakład 2000 egzemplarzy, 218 stron

Zespół

Maciej Nowicki, Konrad Wirkowski, Marta Szuchnicka, Tadeusz Strączek

2) Grupa Horyzont - przeciwko karze śmierci - organizacja afiliowana przy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Stowarzyszeniu Młodych Dziennikarzy „Polis” oraz aktywności Stowarzyszenia realizowane we współpracy z HFPC.

W 2014 roku **Stowarzyszenie POLIS** koordynowało w Polsce Kampanię Rady Europy „Bez nienawiści” (jednym z koalicjantów Kampanii jest HFPC). W jej ramach prowadzono działania edukacyjne ukazujące przyczyny i skutki mowy nienawiści, a także pokazujące, jak jej przeciwdziałać. W tym m.in. zrealizowano happening przy Pl. Konstytucji w Warszawie pt. „Las rąk przeciw nienawiści”; zrealizowano cykl warsztatów dla aktywistów Kampanii (głównie studentów) w siedzibie HFPC a także przeprowadzono konkurs „Akcja bez nienawiści” skierowany do nauczycieli, edukatorów i trenerów pracujących z młodzieżą; przeprowadzono spotkanie w Finlandii z fińskimi i norweskiimi grupami Kampanii a w jego ramach wymieniono doświadczenia i zaplanowano działania związane z kolejną rocznicą wydarzeń na wyspie Utoya i w Oslo; członkowie stowarzyszenia, jak co roku uczestniczyli w edycjach obu festiwali: wiosną w „Żydowskich Motywach” oraz jesienią w „Watch DOCS”; zorganizowano spotkania kilkudziesięciu krajowych i europejskich koordynatorów Kampanii Rady Europy [No Hate Speech Movement](#) a z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka przygotowano Konkurs na projekt pocztówki i film związane z tematyką praw człowieka.

Grupa Horyzont kontynuowała realizację warsztatów w zakładach karnych Warszawa-Białołęka, w Siedlcach, w Czerwonym Borze oraz w aresztach Warszawa-Służew i Radom w ramach projektu „Oswajanie z mediami krokiem ku wolności”. Kontynuowano spotkania z redakcją gazety więziennej „Nasze Remedium” w AŚ Rakowiecka, uczestniczono w obchodach 20lecia gazety, przygotowywano publikację podręcznika jak wydawać gazetę więzienną w ramach projektu „Oswajanie z mediami krokiem ku wolności”

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

Grupa wspierała prowadzących białoruską stronę poświęconą karaniu śmiercią na Białorusi: www.smertnoykazni.net. Przygotowała i przeprowadziła obchody Europejskiego Dnia przeciw Karze Śmierci (wystawa prac więźniów, debata i koncerty więziennych grup: teatralnej i muzycznej w Warszawie, pokazy filmowe, występy teatralne i udostępnienie audycji radiowych o karaniu śmiercią w kilkudziesięciu jednostkach karnych w Polsce). oraz, zaplanowane wcześniej wspólnie z Norwegami i Finami, obchody rocznicy zamachów na wyspie Utoya i w Oslo. Zorganizowano także warsztat dla młodzieży, malowanie muralu i promowanie podpisania petycji mającej na celu ustanowienie tego dnia Europejskim Dniem Ofiar Przestępstw z Nienawiści a także warsztat i akcję malowania muralu zorganizowane podczas obchodów upamiętnienia 70. rocznicy Zagłady Romów w Krakowie i Auschwitz-Birkenau.

Dane statystyczne

- ponad 70 instytucji i organizacji liczy Koalicja przeciw Mowie Nienawiści
- ok. 300 aktywistów zostało wyszkolonych w ramach Kampanii
- ok. 1 000 osób wzięło udział w działaniach kampanijnych podczas publicznych wydarzeń
- ok. 13 000 wejść na stronę Kampanii notowaliśmy pod koniec roku
- prawie 2 400 fanów ma profil Kampanii w serwisie Facebook
- ponad 4 000 razy zostały obejrzone kampanijne filmy na YouTube
- ponad 250 osób obserwuje konto Kampanii na Twisterze
- ponad 160 godzin warsztatów dla więźniów

Konferencje

Dzień Bezpiecznego Internetu - Polskie Centrum Programu "Safer Internet".

<https://www.youtube.com/watch?v=wPqK-GmRMOK>

29 IX wydarzenie towarzyszące HDIM OSCE, informujące o Kampanii No Hate Speech Movement, działaniach skierowanych wobec polityków, biznesu i społeczeństwa. Pokazane zostały badania dot. mowy nienawiści, a także kampanijny podręcznik do edukacji o prawach człowieka i przeciwdziałania mowie nienawiści.

7-9 XI we współpracy z Fundacją Humanity in Action organizacja Kongresu „Strefa inter@kcji” dla 200 aktywistów i Koalicji Kampanii z całej Polski w Muzeum Historii Żydów Polskich.

10 X - organizacja obchodów Europejskiego Dnia przeciw Karze Śmierci w Warszawie, koordynacja obchodów w Polsce.

Publikacje

Wypowiedź **Sekretarza Generalnego Rady Europy Thorbjørna Jaglanda** dla polskiej Kampanii <https://www.youtube.com/watch?v=BVVH85PCeFg>

Film Kampanii z **Kongresu Kobiet**

<https://www.youtube.com/watch?v=NvR7m9T0M0w>

Film Kampanii z **debaty o tęczy:**

<https://www.youtube.com/watch?v=9Pmj9JGulWo>

Zespół

Członkini honorowa „Polis” Halina Bortnowska-Dąbrowska oraz członkowie i sympatycy Stowarzyszenia, w tym Jan Dąbkowski, Zuzanna Piechowicz, Maciej Sopyło, Berenika Anders, Barbara Jędrzejczyk, Jakub Niewiadomski,

Małgorzata Kłapeć, Łukasz Anders, Jolanta Steciuk, aktywiści Kampanii „Bez nienawiści”.

3) Konkurs na prace magisterską

- Opublikowano na stronie www Fundacji w formie e-booków prace nagrodzone drugimi i trzecimi nagrodami oraz te które zostały wyróżnione w zakończonych edycjach konkursu.
- Podsumowano doświadczenia zrealizowanych 4. Edycji konkursu i przygotowano się do ogłoszenia 5. Edycji.

Publikacje

3.edycja

II miejsce – „Naruszenia praw więźniów w Rosji (2004-2009)” – Autor : Anna Wuwer. Praca magisterska z dziedziny rosjoznawstwa, napisana na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Promotor pracy – prof. Aleksy Awdiejew

- III miejsce ex aequo – „Prawo dziecka do wypowiedzi w sprawach rozpoznawanych przez sąd rodzinny” – Autor : Karolina Borkowska. Praca magisterska z dziedziny pedagogiki, napisana na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Promotor pracy – dr hab. Maria Kolankiewicz
- III miejsce ex aequo – „Prywatne firmy wojskowe a międzynarodowa ochrona praw człowieka – stan obecny i perspektywy” – Autor : Adam Wojciechowski. Praca magisterska z dziedziny stosunków międzynarodowych, napisana na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Promotor pracy – prof. Bogusława Bednarczyk.

4.edycja

Wyróżnienie – „Międzynarodowe standardy ścigania handlu ludźmi i ochrony jego ofiar” – Autor – Michał Pawłowski. Praca magisterska z dziedziny prawa, napisana na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Promotor pracy – dr Piotr Kładoczny.

- Wyróżnienie – „Lustracja w Polsce w świetle modeli sprawiedliwości okresu tranzytacji” – Autor : Michał Krotoszyński. Praca magisterska z dziedziny prawa, napisana na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Promotor pracy – prof. Sławomira Wróńska.

Zespół

Joanna Lora

4) Cykl wykładów otwartych “Prawa człowieka współczesne wyzwania międzynarodowe”

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

W listopadzie 2014 zaczął się projekt obejmujący przeprowadzenie cyklu 12 wykładów otwartych. Celem projektu jest przybliżenie problemów związanych z rozumieniem, stosowaniem oraz interpretowaniem praw człowieka w kontekście współczesnych wyzwań międzynarodowych.

W okresie listopad - grudzień 2014 r. zostało przeprowadzono 7 wykładów. Tematyka wykładów to m.in. „Kto jest strażnikiem praw człowieka? Prawa człowieka w działalności organizacji międzynarodowych”, „Od konferencji w Helsinkach do rosyjskiej ustawy o "zagranicznych agentach" - współczesna historia praw człowieka”, „Europa jako forteca - współczesne wyzwania dotyczące polityki azylowej w UE w kontekście ochrony praw człowieka”, „Czy służby specjalne podlegają kontroli obywatelskiej? Dostęp do informacji publicznej a bezpieczeństwo narodowe w świetle standardów międzynarodowych (Zasady Tshwane)”

Dane statystyczne

69 - średnia liczba słuchaczy w trakcie wykładu (frekwencja od 90 do 56)

Publikacje

Każdy wykład był rejestrowany i w wyniku tego powstały krótkie filmiki zawierające wypowiedź wykładowcy na temat wykładu. Ww. filmiki zostały umieszczone w serwisie YouTube). Poniżej podane są linki do każdej wypowiedzi:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=WsyoTfYg1-w> – wykład 1;
2. <https://www.youtube.com/watch?v=NpKs3aO6PbY> – wykład 2;
3. <https://www.youtube.com/watch?v=qabK-zTT11U> – wykład 3;
4. https://www.youtube.com/watch?v=BCAzZIOo_jM - wykład 4
5. <https://www.youtube.com/watch?v=Kmsiqn7ymRg> – wykład 5
6. <https://www.youtube.com/watch?v=bUESEjyV0M8> – wykład 6
7. <https://www.youtube.com/watch?v=mrumzgAfcZ0> – wykład 7

Zespół

Adam Bodnar , Iuliia Cheromukhina

5) Strażnictwo profesjonalne i trwałe w interesie publicznym

W ramach realizowanego wspólnie z czterema organizacjami typu watch dog dwu letniego projektu mającego na celu wzmocnienie działań strażniczych w Polsce zrealizowano dwa 3 - dniowe seminaria na temat praw człowieka skierowane do dwóch grup uczestników: działaczy NGO oraz dziennikarzy.

Dane statystyczne

Dwie grupy po 20 uczestników

Zespół

Danuta Przywara, Bogna Chmielewska (trenerzy: Jarosław Kopczyk, Zenon Kołodziej, Sławomir Cybulski)

6) Praktyki studenckie

Kontynuowano realizację programu wolontariackich praktyk studenckich dla studentów studiów prawniczych. W sprawozdawanym okresie miały miejsce:

- praktyki wakacyjne, odbywające się w lipcu, sierpniu i we wrześniu 2014 r. podczas których praktykanci przebywali w Fundacji w dniach powszednich 8 godzin dziennie przez wybrany miesiąc;
- praktyki semestralne, odbywające się od połowy października 2014 r. do połowy stycznia 2015 r. oraz od początku lutego do połowy czerwca (okresy odpowiadające semestrom akademickim), podczas których praktykanci przebywali w Fundacji w wybrany dzień tygodnia.

W czasie praktyk studenci uczestniczyli w seminariach i konferencjach organizowanych w tym czasie przez Helsińską Fundację Praw Człowieka, a także w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez prawników Fundacji z zakresu ochrony praw człowieka, w szczególności praktycznych sposobów wykorzystywania mechanizmów ich ochrony specjalnie dla nich.

Praktykanci odbywali praktykę w ramach zespołu wstępnej analizy spraw Fundacji. Do obowiązków praktykantów należała analiza spraw wpływających do Fundacji pod kątem identyfikacji zagadnienia prawnego oraz ewentualnego naruszenia praw człowieka, konsultacja sprawy z prawnikami Fundacji i przygotowanie projektów pism i opinii prawnych. Ponadto studenci brali udział wspólnie z prawnikami Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w spotkaniach z jej klientami oraz byli obserwatorami z ramienia Fundacji w sprawach rozpoznawanych przed sądami powszechnymi, administracyjnymi, Sądem Najwyższym i Trybunałem Konstytucyjnym.

Dane statystyczne

Studenci rekrutowani z wydziałów prawa w otwartym naborze. Odpowiednio:

22 studentów w semestrze letnim

19 studentów w ramach praktyk wakacyjnych.

17 studentów w semestrze zimowym

Zespół

Michał Szwałt oraz Anna Grochowska – koordynatorzy praktyk studenckich w dziale prawnym HFPC

7) Wykład Pro Memoria Marka Nowickiego

18 lutego 2014 r. na Uniwersytecie Warszawskim odbył się 10. wykład pamięci Marka Nowickiego. Wykład pt. „Wolność słowa współcześnie” wygłosił Lord Anthony Lester. Lord Lester jest brytyjskim parlamentarzystą i praktykującym adwokatem specjalizujący się w prawie publicznym. Występował w wielu kluczowych sprawach sądowych dotyczących swobody wypowiedzi w Anglii i w Europie. Odegrał znaczącą rolę w zniesieniu wielu przestarzałych norm prawa

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

karnego ograniczających swobodę wypowiedzi. Aktywnie zaangażował się w kampanię na rzecz reformy angielskiego prawa dotyczącego zniesławienia. W wyniku jego indywidualnej inicjatywy ustawodawczej z 2010 r. dwa lata później brytyjski rząd koalicyjny zgłosił projekt Ustawy o zniesławieniach (Defamation Bill).

Jego wykład przyciągnął uwagę szerokiej publiczności. W wykładzie uczestniczyli m.in. Jego Ekscelencja Ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce Robin Barnett, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr hab. Marcin Pałys, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dr Wojciech Wiewiórowski, a także profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego w tym: prof. Piotr Winczorek, prof. Monika Płatek, prof. Mirosław Wyrzykowski oraz prof. Łukasz Pisarczyk.

Tekst wykładu Lorda Anthony'ego Lestera dostępny jest na stronie WWW Fundacji: <http://www.prawaczlowieka.pl/Nowicki/sprawozdania/wolnosc-slowa-wspolczesnie>

Dane statystyczne

115 słuchaczy

Zespół

Małgorzata Szuleka

8) Tybet - Edukacja poprzez ukazywanie naruszeń praw człowieka poza granicami Polski

Aktualizowano stronę HFPC, zawierającą teksty źródłowe i raporty o sytuacji w Tybecie, udostępniając ponad 310 nowych dokumentów; prowadzono codzienny serwis informacyjny w mediach społecznościowych. Utrzymywano kontakt z mediami, dostarczano materiały do artykułów, brano udział w audycjach telewizyjnych i radiowych. Uczestniczono w seminariach, prowadzono wykłady, współpracowano z organizacjami tybetańskimi. Systematycznie dostarczano raporty parlamentarzystom oraz MSZ, apelując o podjęcie konstruktywnych działań; konsultowano inicjatywy Zespołu Polsko-Tybetańskiego w Sejmie i pomagano w ich realizacji. Akredytowano Tybetańczyków, którzy dzięki temu mogli uczestniczyć w pracach Rady Praw Człowieka ONZ. W związku z awarią starego systemu stworzoną nową stroną programu. Konsultowano i redagowano – pierwszą od publikacji propagandowych z początku lat 60. minionego stulecia! – książkę polskiego dziennikarza o Tybecie. Pomagano w wyborze i przełożono film dotyczący Tybetu - pokazany na festiwalu Watch Doc.

Dane statystyczne

310- wprowadzonych na stronę WWW nowych dokumentów

1 - książka wydana

Konferencje

International Campaign for Tibet; Waszyngton, Amsterdam: wdrażanie nowej strategii w obliczu fali samospaleń w Tybecie i wycofania się Dalajlamy z „formalnego” życia politycznego diaspory

Publikacje

Robert Stefanicki: „Czerwony Tybet”, Zhu Rikun: „Dang’an” („Teczka” – film dostępny w sieci)

Zespół

Adam Koziel

Strategia II

Prowadzenie i wspieranie działań skierowanych na dostosowanie przepisów prawa oraz praktyki stosowania prawa do standardów praw człowieka w Polsce.

1) Dane statystyczne Programów Prawnych

Wpływ listów	5634
w tym:	
nowe listy	1908
wysłane	1959

Osoby przyjęte na dyżurze	836
----------------------------------	-----

Monitoring procesów:

w tym	
Sądy Rejonowe	107
Sądy Okręgowe	69
Sądy Apelacyjne	30
Sąd Najwyższy	10
Dyscyplinarny Adwokacki	5
NSA	8
WSA	7
ETPCz	6
Trybunał Konstytucyjny	6

2) Program Interwencji Prawnej

W sprawozdawanym okresie przedmiotem działań PIP były przede wszystkim: *przekroczenia prawa podczas interwencji funkcjonariuszy Policji oraz innych służb mundurowych* (np. pismo do KWP w Poznaniu w sprawie użycia przez policjantów paralizatora; pismo do KWP w Bydgoszczy w sprawie działań Policji podczas meczu; sporządzenie subsydiarnego aktu oskarżenia przeciwko policjantowi, zapewnienie pokrzywdzonemu adwokata *pro bono* oraz obserwacja rzeczono postępowania przed SR dla Warszawy Pragi-Północ; obserwacja postępowania karnego odpowiednio przez SR Mokotów oraz przed SO w Warszawie przeciwko funkcjonariuszom Policji i Straży Miejskiej, którzy połamali nogi zatrzymanym; obserwacja postępowania karnego przed SR w Jarosławiu przeciwko oskarżonej o pobicie osoby na posterunku Policji), *prawo do wolności osobistej – legalność stosowania tymczasowego aresztowania* (np. opinia przyjaciela sądu przedstawiona SO w Katowicach w sprawie zastosowania tymczasowego aresztu bez udostępnienia obronie dostępu do akt sprawy, obserwacja posiedzenia aresztowego w sprawie

przed SO w Warszawie; interwencja w sprawie aresztowania osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności), *przestrzeganie praw osób pozbawionych wolności* (np. poparcie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie; poparcia wniosków o przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności; pisma dotyczące leczenia osadzonych w jednostkach penitencjarnych; pismo w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa osobistego; pismo w sprawie zawarcia małżeństwa przez osadzonych – ostatecznie osadzeni zawarli małżeństwo w areszcie śledczym; poparcie wniosku o zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec matki samotnie wychowującej dziecko oraz obserwacja posiedzenia w tej sprawie przed SA w Warszawie – sąd zawiesił wykonanie kary; poparcie wniosku osoby uzależnionej od narkotyków – o warunkowe odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności; poparcie wniosku o przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności; interwencja w sprawie podjęcia nauki przez osadzonego w zakładzie karnym; interwencja u dyrektora zakładu karnego w sprawie leczenia osadzonego).

Ponadto podejmowaliśmy interwencje dotyczące różnych spraw zgłaszanych przez naszych klientów – tam gdzie dostrzeżliśmy możliwość wystąpienia naruszeń praw człowieka (np. pismo do Rzecznika Praw Obywatelskich popierające wniosek K.P. o wniesienie kasacji w sprawie warunkowego przedterminowego zwolnienia; pismo do Prokuratora Apelacyjnego w Lublinie w sprawie rozpoznania wniosku o wyłączenie prokuratury, interwencja w Krajowym Mechanizmie Prewencji w sprawie zastraszania osadzonych ich umieszczeniem w ośrodku dla tzw. osób stwarzających zagrożenie w Gostyninie przez strażników więziennych; obserwacja postępowania dyscyplinarnego adwokata – obwiniony został uniewinniony od stawianych mu zarzutów; RPO podjął na wniosek HFPC sprawę dotyczącą stosowania tzw. warunkowego tymczasowego aresztowania i wystąpił do prezesów sądów apelacyjnych z prośbą o poinformowanie o praktyce orzeczniczej w tej kwestii).

Dane statystyczne

W ramach PIP obserwacją objęte zostały procesy sądowe, w których dostrzeżliśmy możliwość naruszenia art. 6 EKPC pod kątem przestrzegania prawa do rzetelnego procesu – w sumie odbyło się 78 obserwacji na terenie całego kraju.

Konferencje

- Piotr Kładoczny - referat w panelu pt. „Przestępstwa przeciwko czci – perspektywa dekryminalizacyjna” na Ogólnopolskim Zjeździe Katedr Prawa Karnego i Kryminologii.
- Piotr Kładoczny - referat w panelu pt.: „Dobre praktyki więzienne a problemy systemowe polskiego więziennictwa” na konferencji HFPC pt. „Dobre praktyki więzienne – leczenie objawowe?”

Publikacje

- Piotr Kubaszewski (współautor), Przegląd okresowy na podstawie Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur [w:] Kwartalnik o prawach człowieka, numer 1(9), styczeń – marzec 2014, s. 5-11.
- Piotr Kładoczny, Nowelizacja kodeksu karnego, złożony do druku w Kwartalniku o prawach człowieka, numer 2(10), kwiecień – czerwiec 2014.
- Adam Bodnar, Piotr Kubaszewski, Access to files in pretrial detention proceedings – awaiting a breakthrough date: A Polish Perspective, <http://www.eujusticia.net/blog>.
- Piotr Kładoczny, Przepięstwo fałszywego oskarżenia (art. 234 KK) a wolność słowa, [w:] Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga jubileuszowa profesora Lecha Gardockiego, Warszawa 2014, C.H. Beck, s. 173 – 181.
- Piotr Kładoczny, Przepięstwa przeciwko mieniu. Refleksje *de lege ferenda*, [w:] Problemy Prawa Polskiego i obcego w ujęciu historycznym, praktycznym i teoretycznym. Część piąta, 2014, s. 153 – 164.
- Piotr Kubaszewski, Nowelizacja przyniosła dobre skutki, lecz trzeba pójść krok dalej, Prawo Europejskie w Praktyce, nr 12 (126), grudzień 2014, s. 32-34.

Zespół

Piotr Kładoczny PhD, Piotr Kubaszewski

3) Program Spraw Precedensowych

Działania Programu Spraw Precedensowych (PSP), za zgodą Rady Programowej PSP, skupiały się w omawianym okresie na zagadnieniach takich jak: *przerobienie logo firmy w celu przeprowadzenia akcji społecznej jako wyraz wolności artystycznej*, *freedom of information litigation* dotyczący PRISM – jego stosowania w Polsce i współpracy służb amerykańskich i polskich w tym zakresie (sprawy toczą się aktualnie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym oraz dotyczący stosowania przez polskie służby narzędzi do zdalnego sterowania komputerów i telefonów, odszkodowanie za naruszenie dóbr osobistych związanych ze zjawiskiem pedofilii w kościele (aktualnie prowadzimy dwie sprawy), *wydalenie z Polski cudzoziemca ze względu na zagrożenie dla bezpieczeństwa państwowego* na podstawie tajnej notatki, do której cudzoziemiec ten nie miał dostępu (po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego przygotowujemy skargę do ETPC), *przeprowadzanie konwojów etapowych*, *bezprawne pozbawienie wolności*, *prawa osób tej samej płci* (postępowanie krajowe dotyczące objęcia partnera ubezpieczeniem zdrowotnym), *prawa pokrzywdzonych* na przykładzie sprawy zgwałconej małoletniej i jej możliwości uczestniczenia w postępowaniu przeciwko sprawcom toczącym się w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, *umieszczenie w zakładzie karnym w wyniku pomyłki sądu*.

W ramach współpracy z kancelariami prawnymi w zakresie wspólnego

sporządzania interwencji do Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie wykonywania wyroków ETPC, są przygotowywane dwie interwencje.

Do największych sukcesów należą dwa wyroki Trybunału Konstytucyjnego dotyczące kontroli operacyjnej i wolności zgromadzeń. Implementacja tych wyroków będzie wymagała wprowadzenia odpowiednich zmian w prawie.

Dane statystyczne

54 spraw prowadzonych przed sądami krajowymi (w tym 4 zostało włączone do programu w raportowanym czasie).

13 spraw, które toczą się przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPC)

8 spraw, co do których prowadzona jest obserwacja prawidłowego implementowania wyroków ETPC przez Polskę

Konferencje

1. Coalition on torture prevention, Kazachstan, 26-29 maj 2014, wystąpienie Irminy Pacho „Strategic litigation in Helsinki Foundation for Human Rights practice”

2. Roundtable on Legal Aid in the EU: Diverse Perspectives, Common Goals oraz Roundtable on the Implementation of EU Criminal Justice Directives, spotkanie zorganizowane w ramach sieci JUSTICIA, 13-14 maja 2014, wystąpienie Irminy Pacho “Legal aid system in Poland in the view of the EU directives”

3. Skutki czynności procesowych w świetle standardów europejskich, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Sandomierz, 7 kwietnia 2014. Wystąpienie Anny Grochowskiej „Przeszukanie pomieszczenia w polskiej procedurze karnej a orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka”

4. Irmina Pacho udział w konferencji na temat sytuacji w Unii Europejskiej osób pokrzywdzonych międzynarodowymi przestępstwami zorganizowanej w ramach europejskiej sieci punktów kontaktowych dotyczących osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości oraz zbrodnie wojenne, która odbyła się 29 października 2014 r.

5. Irmina Pacho udział w seminarium poświęconym Tschwane principles w dniu 5 listopada 2014 r. zorganizowanym przez HFPC.

Publikacje

1. Prawnicy Programu Spraw Precedensowych cyklicznie publikują artykuły w każdym kwartalniku HFPC.

2. Irmina Pacho, Adam Bodnar, “Poland’s timid attempts at the Magnitsky Act” [w:] “Why Europe Needs a Magnitsky Law: Should the EU follow the US?” pod red. Eleny Servettaz.

3. A. Grochowska, "Criminal proceedings against artists. The case of Krzysztof Kuszej" ("Problem wszczynania postępowań karnych przeciwko artystom na podstawie sprawy Krzysztofa Kuszeja"), [in:] D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka, Artistic Freedom of Expression, Warsaw 2014
4. A. Grochowska, Ł. Wiśniewski, "Search of premises in Polish Criminal Procedure v. the ECHR case law" ("Przeszukanie pomieszczenia w polskiej procedurze karnej a orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka"), accepted for publication in May 2014
5. A. Grochowska, K. Wiśniewska, "Electronic surveillance - between punishment and crime prevention" ("System dozoru elektronicznego - między karaniem za przestępstwo a zapobieganiem przestępczości"), accepted for publication in March 2014
6. Katarzyna Wiśniewska: „Prawo pomiędzy religią a sztuką - ustawowa niedookreśloność art.196 k.k.”, współautor: M. Wolny, w: Swoboda wypowiedzi w działalności artystycznej, red. D.Bychawska - Siniarska, D. Głowacka, Warszawa, 2014
7. Katarzyna Wiśniewska: „Symboliczna dyrektywa wzmocni prawo do obrony”, Rzeczpospolita, 5.06.2014.
8. Katarzyna Wiśniewska: „Skargi więźniów: kontrola czy walka z systemem”, współautor M.Ejchart, Rzeczpospolita, 4.03.2014.

Zespół

Koordynatorka: Irmina Pacho; prawnicy: Anna Grochowska, Katarzyna Wiśniewska, adwokat Artur Pietryka; nadzór merytoryczny: dr Adam Bodnar.

4) Monitoring prac legislacyjnych w obszarze wymiaru sprawiedliwości

Zasadniczym celem kontynuowanego od 5 lat projektu jest wzmocnienie kontroli społecznej nad procesem legislacyjnym z perspektywy ochrony praw człowieka (poprzez uwzględnienie standardów międzynarodowych i konstytucyjnych).

Przedmiotem działań programu są projekty aktów normatywnych, których wejście w życie ma bezpośredni wpływ na prawa i wolności oraz na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Główne metody działania to przygotowanie opinii prawnych do projektów; udział w pracy komisji parlamentarnych; komentowanie projektów w mediach i seminariach; udział na etapie podpisania aktu lub skierowania go do Trybunału Konstytucyjnego; udział w postępowaniu przed Trybunałem; analiza funkcjonowania prawa po uchwaleniu. Bezpośrednim adresatem

działają są organy władzy publicznej zaangażowane w działalność legislacyjną. Zakładane rezultaty działań to poprawa jakości tworzonego prawa z perspektywy praw człowieka oraz przygotowanie precyzyjnych rekomendacji dotyczących reform wymiaru sprawiedliwości opracowane na podstawie badań post-legislacyjnych.

W 2014 r. w ramach programu przygotowano 29 opinii prawnych do projektów aktów normatywnych. Wszystkie opinie przygotowane w ramach monitoringu dostępne są na stronie: <http://programy.hfhr.pl/monitoringprocesulegislacyjnego>. Wśród najważniejszych można wymienić opinie dotyczące: zmian w instytucji ubezwłasnowolnienia, projektu regulacji procesu zmiany płci, zmian w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. W związku z zawisłą przed Trybunałem Konstytucyjnym sprawą dotyczącą służb specjalnych skierowaliśmy do Trybunału pismo wskazujące na potrzebę wydania w sprawie postanowienia sygnalizacyjnego po wyroku Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego tzw. dyrektywy retencyjnej. Opracowaliśmy także: opinię w sprawie przywrócenia do sądów urzędu asesora sądowego, opinię do projektu nowelizacji Prawa o zgromadzeniach zakazującego zasłaniania twarzy podczas zgromadzenia, opinię o Konwencji Stambulskiej o zwalczaniu przemocy domowej. W ramach programu przygotowany został także policy paper dotyczący nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (najważniejszą zmianą nowelizacji było dodanie przepisu dającego prokuratorowi oraz sądowi możliwość umorzenia postępowania karnego wobec sprawcy posiadającego nieznaczną ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, przeznaczonych na jego własny użytek).

Dane statystyczne

29 opinii prawnych do projektów aktów normatywnych

Konferencje

- Organizacja debat dotyczących: Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, tzw. Zielonej Księgi na temat stanowienia prawa oraz we współpracy z Kliniką Podatkową seminarium na temat projektowanych zmian na temat unikania podwójnego opodatkowania.

- Organizacja seminarium „Przeciwdziałanie przemocy domowej – między prawem a praktyką”, Warszawa, 9 grudnia 2014 r., referaty: dr Katarzyna Sękowska-Kozłowska (Instytut Nauk Prawnych PAN), Małgorzata Szuleka, Joanna Smętek (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), dr Sylwia Spurek (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), kilkudziesięciu gości

Publikacje

- w styczniu 2014 r. publikowane zostały dwa raporty – 1) dotyczący funkcjonowania Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (autor: D. Sześciło, styczeń 2014), 2) dotyczący biegłych sądowych (autorzy: B.

Grabowska, A. Pietryka, M. Wolny).

- policy paper „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w trzy lata po jej wejściu w życie – raport z praktyki stosowania” - dostępny: http://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2014/12/HFPC_nowelizacja_upn_09122014.pdf

Zespół

Barbara Grabowska –Moroz, Michał Szwał

5) Obserwatorium wolności mediów w Polsce

Obserwatorium kontynuowało litygację strategiczną na poziomie krajowym i międzynarodowym.

W sprawach przed ETPC HFPC jako reprezentant skarżącego złożyła obserwacje w sprawie *Jezior p. Polsce*. W ramach Obserwatorium sporządzona została także opinia przyjaciela sądu w sprawie *Delfi p. Estonii*. Obie sprawy dotyczą precedensowego zagadnienia przed ETPC - odpowiedzialności pośredników internetowych. Złożyliśmy także skargę ws. *Krysztofiak p. Polsce* (zabezpieczenie powództwa w sprawie o ochronę dóbr osobistych) oraz ws. *Kasprowicz p. Polsce* (sprawa blogera skazanego za zniesławienie na podstawie art. 212 kodeksu karnego).

Przed sądami krajowymi sukcesami zakończyły się sprawy 1) P. Pyrkoza (zabezpieczenie powództwa), 2) S. Sałwackiej, dziennikarki piszącej o dyskryminacji społeczności romskiej w jednym z poznańskich klubów (uniewinniona od zarzutu zniesławienia - art. 212 k.k.) 3) Witolda Krużyńskiego, niepełnosprawnego mężczyzny, oskarżonego o zniesławienie (art. 212 k.k.) na forum internetowym za opinię na temat nieprawidłowości w zakładzie pracy (został uniewinniony), 4) dziennikarki pozwanej o naruszenie dóbr osobistych w książce historycznej (Sąd Najwyższy oddalił powództwo; HFPC złożyła w sprawie opinię amicus curiae i obserwowała proces) i 5) dwóch dziennikarzy zatrzymanych w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej, którzy relacjonowali wydarzenia po wyborach samorządowych w listopadzie 2014 r.

Niekorzystnie zakończyła się sprawa dziennikarza TVP Endy’ego Gęsiny-Torresa, który został skazany na karę grzywny za przeprowadzenie prowokacji dziennikarskiej, w ramach której spędził trzy tygodnie w ośrodku dla uchodźców, aby udokumentować fatalne warunki pobytowe cudzoziemców. HFPC obserwowała proces i złożyła przed sądem opinię przyjaciela sądu. Obecnie przygotowujemy w tej sprawie skargę do ETPC. „Obserwatorium” wydało 3 stanowiska: 1) w sprawie naruszenia zasad tajemnicy dziennikarskiej po interwencji ABW w siedzibie tygodnika „Wprost”, 2) w sprawie odwołania spektaklu *Golgota Picnic* na festiwalu Malta oraz 3) w sprawie zatrzymania dziennikarzy w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej.

Zespół „Obserwatorium” zrealizował także projekt „Wolności artystyczna w

praktyce". W ramach projektu prawniczkich „Obserwatorium” przeprowadziły dwa warsztaty w Lublinie i Poznaniu z udziałem lokalnych artystów i innych ludzi kultury. Ich celem było zidentyfikowanie najpoważniejszych zagrożeń prawnych dla swobody artystycznej w Polsce oraz omówienie różnych możliwości ochrony przed jej ograniczaniem. W ramach projektu powstała ponadto publikacja zawierająca praktyczne wskazówki dotyczące ochrony prawnej przed ingerencją w wolność artystyczną.

Dane statystyczne

16 - liczba spraw prowadzonych/monitorowanych na koniec 12.2014 r.
(przed sądami krajowymi oraz przed ETPC)
2 skargi do ETPC
1 amicus curiae do ETPC
7 stanowisk, listów otwartych, pism interwencyjnych
12 wystąpień członków zespołu na konferencjach/debatkach związanych z wolnością mediów
12 opublikowanych tekstów związanych z wolnością mediów w periodykach naukowych i mediach branżowych
4 wydane publikacje książkowe
5 warsztatów z zakresu wolności słowa przeprowadzone przez prawników „Obserwatorium” dla Stowarzyszenia Gazet Lokalnych i Stowarzyszenia Prasy Lokalnej

Konferencje

15 kwietnia 2014 r. *Wirtualne media. Realne problemy*

6 marca 2014 r. Wykład otwarty: *Prowokacja dziennikarska - balansowanie na granicy prawa*

Publikacje

D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka (red.), *Swoboda wypowiedzi w działalności artystycznej*, Warszawa 2014

D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka (red.), *Media lokalne i regionalne - nierozwiązane problemy, nowe wyzwania*, Warszawa 2014

D. Bychawska-Siniarska, *Odpowiedzialny pośrednik. O języku nienawiści z prawnego punktu widzenia*, [w:] „Nowe Media”, nr 7-1/2014

A.Płoszka, *Ochrona demaskatorów (tzw. whistleblowers) w orzecznictwie ETPCz* [w:] Europejski Przegląd Sądowy nr 4/2014 s. 12-18

D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka (red.), *Wirtualne media - realne problemy*, wyd. HFPC, Warszawa 2014;

D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka (red.), *Media lokalne i regionalne - nierozwiązane problemy, nowe wyzwania*, wyd. HFPC, Warszawa 2014;

D. Głowacka, A.Płoszka, *Media w okresie wyborczym. Przewodnik dla dziennikarzy*, wyd. HFPC, Warszawa 2014;

A. Płoszka, *Jawność postępowania w sprawach o znieśławienie. Uwagi de lege lata i de lege ferenda*, Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych,

2/2014.

Zespół

Dominika Bychawska - Siniarska - dyrektorka merytoryczna

Dorota Głowacka - koordynatorka

Adam Ploszka - prawnik

6) Monitoring ośrodków leczenia niepłodności

HFPC wsparła monitoring ośrodków leczenia niepłodności prowadzony przez Stowarzyszenia „Nasz Bocian”

Przygotowano analizę prawa dotyczącego leczenia niepłodności w Polsce, zorganizowano seminarium dla obserwatorów poświęcone obowiązującym w tym zakresie regulacjom prawnym (15-16.11.14), skonsultowano narzędzia do monitoringu oraz przeprowadzono szkolenie na temat metodologii prowadzenia monitoringu i pracy z narzędziami (5-6.12)

Dane statystyczne

14 uczestników szkolenia obserwatorów

Zespół

Dominika Bychawska, Elżbieta Czyż, Bogna Chmielewska

7) Monitoring przebiegu walki z bólem w leczeniu zamkniętym w Polsce

Po serii alarmujących artykułów prasowych oraz doniesieniach organizacji społecznych zajmujących się służbą zdrowia na temat utrudnionego dostępu do leczenia i zwalczania bólu w leczeniu zamkniętym zdecydowaliśmy się sprawdzić wycinek szpitalnej rzeczywistości i zebrać ważne dla tego zagadnienia informacje w kilkudziesięciu losowo wybranych szpitalach.

Ankiety z pytaniami wysłaliśmy do 16 szpitali wojewódzkich i 32 powiatowych wybierając generalnie oddziały chirurgii ogólnej. Prosimy o informacje na temat stosowania silnych środków opioidowych, procedur dostępu do nich dla lekarzy oraz obowiązujących i wdrożonych procedur zwalczania bólu. Otrzymaliśmy informacje z 15 szpitali (5 wojewódzkich i 10 powiatowych) Z otrzymanych informacji wynika iż procedury zwalczania bólu nie tylko nie są powszechnie obowiązujące, ale prawdopodobnie- jak wykazuje zbadany niewielki fragment szpitalnej rzeczywistości- występują sporadycznie.

Poinformowaliśmy o tym odpowiedzialne za ten stan rzeczy Ministerstwo Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia

Zamówiliśmy przygotowanie ekspertyzy dotyczącej kompetencji

Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie przyjęcia powszechnie obowiązujących standardów diagnozy i leczenia bólu.

Dane statystyczne

15 szpitali przesłało wypełnione ankiety dotyczące stosowania opioidów w ramach zwalczania bólu

48 szpitali otrzymało ankiety do wypełnienia

Zespół

Elżbieta Czyż Piotr Kładoczny

8) Klinika Prawa Niewinność

W 2014 roku w programie „Niewinność” pracowało czworo studentów. Ich zadaniem była analiza spraw wpływających do projektu, prowadzenie korespondencji projektu, obserwacja postępowań sądowych oraz przygotowywanie projektów wystąpień.

W 2014 roku Klinika poświęciła szczególną uwagę sprawom – Edwarda K. (niesłusznie skazanego za oszustwo) i Adama D. (skazanego za podwójne zabójstwo).

W pierwszej ze spraw Klinika nawiązała współpracę z Fundacją „Ubi Societas Ibi Ius”, która zdecydowała się pokryć wynagrodzenie biegłego sądowego z zakresu badań pismo-porównawczych, który wykonałby opinię pozwalającą sformułować nowy skuteczny wniosek w przedmiocie wznowienia postępowania wobec Edwarda K. Nadto przedstawiciele Kliniki obserwowali kilkakrotnie postępowania sądowe w sprawie Edwarda K.

W drugiej ze spraw Klinika przygotowała wystąpienie do Prokuratora Generalnego, w którym zdecydowanie poparła starania obrońcy Adama D. w przedmiocie wystosowania przez Prokuraturę Generalną wniosku o wznowienie postępowania wobec Adama D. Co niezwykle ważne, Klinika przywołała przy tym nowe, nie podnoszone jak dotąd okoliczności świadczące o nie popełnieniu przestępstwa przez Adama D.

Trzecia sprawa, która wzbudziła nasze duże zainteresowanie była sprawa Anety i Bożeny M. – córek Doroty M., dotyczyła śmierci Doroty M. w trakcie tymczasowego aresztowania w związku z oskarżeniem jej o zabójstwo byłego męża Krzysztofa M. Postępowanie wobec niej zostało umorzone z uwagi na jej śmierć. Kilka lat później Sąd Okręgowy w Kielcach rozpoznając sprawę zabójstwa Krzysztofa M. odniósł się do winy Doroty M. stwierdzając w uzasadnieniu orzeczenia, że nie miała ona nic wspólnego ze śmiercią swojego byłego męża.

Mimo to Sąd Okręgowy rozpoznający wniosek jej córek o wypłatę zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie ich matki, orzekł, nie przeprowadzając postępowania dowodowego, że tymczasowe aresztowanie Doroty M. było słuszne. Helsińska Fundacja Praw Człowieka

uznała takie postępowanie sądu za naruszenie szeregu zasad procesowych, w tym m.in. prawa do obrony oraz zasady bezpośredniości procesu karnego i wniosła do Sądu Apelacyjnego w K. opinię „amicus curiae” prezentując swój pogląd na sprawę. W październiku 2014 r. Sąd Apelacyjny uchylił orzeczenie Sądu Okręgowego przyznając rację argumentom podniesionym przez HFPC.

Wreszcie czwarta ze spraw podjętych przez Klinikę, którą chcemy przedstawić dotyczyła postępowania przed Sądem Okręgowym w G., który rozpoznawał sprawę śmiertelnego pobicia, do którego doszło w W. w 1998 r. O popełnienie tej zbrodni oskarżono Przemysława S. W grudniu 2013 r. mężczyzna ten, po pięciokrotnym rozpoznaniu sprawy, został uniewinniony od zarzucanego mu czynu. Mimo uzasadnienia druzgocącego dla śledczych prokuratura nie zrezygnowała z apelacji.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka przedstawiła w tej sprawie pisemne stanowisko przedstawiciela społecznego, w którym uznała, iż tak długie postępowanie karne może być uznane za przejaw poniżającego traktowania jednostki przez państwo.

Dane statystyczne

29 postępowań karnych przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym obserwowanych przez studentów

35 nowych spraw wpłynęło do programu

55 przypadków objętych pracami Kliniki w grudniu 2014..

Konferencje

Wykład w trakcie Dni Edukacji Prawniczej na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu nt. „Klinika Niewinność”.

Publikacje

„Biegli sądowi w Polsce” – raport Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i Polskiej Rady Biznesu, we współpracy z A. Pietryka i B. Grabowska

„Jak długo można? Sprawy Waldemara T. i Przemysława S.” – Kwartalnik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka 2014, nr. 1

Zespół

Marcin Wolny

9) Klinika Prawo Podatkowe a Prawa Człowieka

W październiku 2014 r. przeprowadzona została rekrutacja do V edycji programu „Klinika prawa człowieka a podatki”.. Z ok. 40 nadesłanych zgłoszeń została wybrana grupa 12 studentów, którzy będą uczestniczyli w programie do czerwca 2015 r.

Istotnym przedmiotem prac w klinice była kontrola działalności organów kontroli skarbowej. M.in. Klinika prowadzi spór sądowy dotyczący odmowy udostępnienia dokumentu zawierającego zadania kontroli skarbowej na

2013 r. opracowanego przez Ministra Finansów. Wystąpiono także o udostępnienie dokumentu zawierającego zadania kontroli skarbowej na 2011 r., którego udostępnienia HFPC również odmówiono, co skutkowało wniesieniem skargi do WSA na tę decyzję. WSA orzekł zgodnie z żądaniem HFPC i uchylił decyzję. W konsekwencji Minister Finansów udostępnił HFPC wspomniany dokument.

Dane statystyczne

12 – studentów uczestniczy w Klinice

4 – prowadzone sprawy indywidualne

3 sprawy w których analizowane są strategiczne problemy z zakresu prawa podatkowego, w celu wystosowania pism interwencyjnych do organów państwa

Zespół

Adam Ploszka – koordynator programu

Merytoryczny nadzór nad programem sprawuje mec. Robert Krasnodębski z kancelarii Weil, Gotshal & Manges.

10) Projekty dotyczące warunków w więzieniach i instytucjach izolacyjnych, przestrzegania praw człowieka wobec osadzonych a także stosowania alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności metod karania

1.1. Dzieci pozbawione wolności w krajach Europy Środkowej i Wschodniej - Między wspólnym dorobkiem a potrzebą zmiany

Program poświęcony był zagadnieniu detencji nieletnich sprawców czynów zabronionych. W ramach projektu w 2014 roku zostały przeprowadzone monitoringi jednostek dla nieletnich oraz badania aktowe postępowania w sprawach nieletnich oraz prace podsumowujące 2-letnie prace.

Monitoringi jednostek

Podczas wizytacji jednostki obserwowane są warunki bytowe, prowadzone wywiady z nieletnimi, personelem i zarządzającymi ryzykiem oraz przeglądamy dokumenty. Z wizytacji każdej z jednostek przeznaczonych dla nieletnich przygotowujemy jest szczegółowy raport, który wraz z dokumentacją fotograficzną stanowi materiał badawczy do użytku wewnętrznego. Następnym krokiem będzie opracowanie raportu zbiorczego, w którym syntetycznie przedstawione zostaną zaobserwowane problemy w związku z izolacją nieletnich, sformułowane wnioski, a w razie potrzeby, rekomendacje.

Badania aktowe

W ramach badań uwaga skupiona została na gwarancjach rzetelności postępowania skierowanych do nieletniego. Taka optyka zbieżna jest bowiem z ogólnymi celami realizowanego projektu. Podejście to pociągnęło za sobą konieczność analizy gwarancji skierowanych do osób, które reprezentują nieletniego (obrońca), a także będących stronami postępowania w sprawach nieletnich rodziców oraz opiekuna nieletniego. Nadzór merytoryczny nad badaniami sprawowali dr Wojciech Jasiński oraz adw. Artur Pietryka.

Okres od czerwca do grudnia 2014 r. to etap końcowy projektu. Jego rezultatem był opublikowany w listopadzie 2014 r. raport zatytułowany <Dzieci „po drugiej stronie muru”. Raport z monitoringu placówek dla nieletnich>. Publikacji raportu towarzyszyła konferencja, w której wzięli udział m.in. Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Minister Edukacji Narodowej, a także przedstawiciele jednostek dla nieletnich.

Wnioski z monitoringu przeprowadzonego przez HFPC stały się także podstawą publikacji przygotowywanej nakładem Bułgarskiego Komitetu Helsińskiego. W dokumencie tym znajdzie się podsumowanie wszystkich badań monitoringowych, które zostały przeprowadzone w ramach tego projektu w różnych krajach Europy.

Ostatnim elementem projektu było przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów dla pracowników jednostek dla nieletnich. W trakcie warsztatu przedstawiciele HFPC zaprezentowali informacje na temat roli przestrzegania praw człowieka w pracy z dziećmi, a także przedyskutowali z obecnymi pracownikami jednostek rekomendacje zawarte w raporcie <Dzieci „po drugiej stronie muru”>.

Dane statystyczne

32 jednostki dla nieletnich objęte monitoringiem
26 uczestników warsztatu

Konferencje

- Seminarium „Rzetelność postępowania w sprawach nieletnich” 8 października 2013 r. (w siedzibie HFPC) Uczestniczyli w nim przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości, adwokatury, policji, kuratorów sądowych, placówek dla nieletnich oraz świata nauki.

- Spotkanie robocze wszystkich organizacji partycypujących w jego realizacji. Poświęcono je omówieniu zagadnień finansowo – organizacyjnych, a także wdrożeniu uczestniczących partnerów w tematykę standardów pozbawienia wolności w kontekście osób nieletnich.

- Dzieci „po drugiej stronie muru”. Publikacja raportu HFPC

- Warsztaty dla pracowników placówek dla nieletnich.

Publikacje

1. K. Wiśniewska, M. Szwał, M. Wolny, *Rzetelność postępowania w sprawach nieletnich*, Warszawa, 2014, ss. 175
2. K. Wiśniewska, M. Wolny „*Detencja nieletnich - Standardy dorosłych*”, Rzeczpospolita, 13.09.2013.
3. R. Parzych, „*Rzetelność postępowania w sprawach nieletnich*” - *seminarium szkoleniowe*”, Kwartalnik o Prawach Człowieka HFPC nr 1/2014, s. 46-48
4. Dzieci „po drugiej stronie muru”. Raport z monitoringu placówek dla nieletnich, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, 2014

Zespół

Katarzyna Wiśniewska (koordynator)
Marcin Wolny
Michał Szwał

1.2. Europejskie Obserwatorium Więzień. Warunki w więzieniach w Unii Europejskiej

W 2014 roku pracownicy programu Europejskie Obserwatorium Więzień pracowali nad aktualizacją raportu „*Prison Conditions in Poland*”. Do ich zadań należała także gruntowna analiza polskiej praktyki penitencjarnej pod kątem szukania dobrych praktyk w budowaniu rzeczywistości penitencjarnej. Następnie dane na ten temat były publikowane na programowym forum internetowym.

Pracowników programu zainteresowała w szczególności problematyka realizacji czynnego prawa wyborczego w zakładach karnych. Analiza porównawcza z rozwiązaniami przyjętymi w innym krajach europejskich wskazała, że polskie regulacje w tym przedmiocie mogą być uznane za dobre i należyte urzeczywistniają czynne prawo wyborcze osadzonych. Poza tymi działaniami pracownicy programu pracowali także nad wpływającymi do HFPC skargami więźniów. W rezultacie w kilku z nich podjęto szczegółowe interwencje. Jedną z nich dotyczyła m.in. obserwowania postępowania w sprawie Mariusza T. Mężczyzna ten został umieszczony w Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w Gostyninie na podstawie ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnych innych osób.

Kończąc projekt pracownicy projektu uczestniczyli w przygotowaniu publikacji „*Od krajowych praktyk po europejskie standardy. Dobre praktyki więzienne*”. W raporcie tym znalazł się opis kilkunastu pozytywnych

inicjatyw, które mogą poprawić los więźniów w krajach Unii Europejskiej. Pracownicy projektu odpowiadali za przygotowanie rozdziału poświęconemu realizacji czynnego prawa wyborczego w jednostkach penitencjarnych, a także przetłumaczenia raportu na język polski.

W ostatnich miesiącach 2014 roku odbyło się także kilka spotkań promujących rezultaty projektu, a także dążących do zwiększenia społecznej świadomości na temat losu osób osadzonych. W październiku 2014 r. zorganizowano spotkanie z Latifem Huseynovem – prezydentem Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom, Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu lub Karaniu (CPT). W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele CPT, świata nauki, organizacji pozarządowych, Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz studenci Uniwersytetu Warszawskiego.

Nadto pracownicy projektu zorganizowali w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej konferencję zatytułowaną „Dobre praktyki więzienne. Leczenie objawowe?”, która stanowiła forum promocji rezultatów projektu, a także pozwoliła funkcjonariuszom Służby Więziennej na zaprezentowanie dobrych praktyk stosowanych w jednostkach penitencjarnych. W konferencji poza przedstawicielami CZSW i OISW wzięli udział także naukowcy, studenci, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz KMP.

Ostatnim działaniem projektu było zorganizowanie 6 warsztatów promujących dobre praktyki więzienne wśród personelu więziennego, osadzonych oraz osób zainteresowanych tematyką penitencjarną. W ramach tych działań przedstawiciele HFPC odwiedzili Zakład Karny w Warszawie Białołęce oraz Areszt Śledczy Warszawa – Służewiec, w których spotkali się z kadrą oraz osadzonymi. Zorganizowali także warsztaty dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego.

Dane statystyczne

40 – uczestników spotkania z Latifem Huseynovem – prezydentem CPT

56 – uczestników Konferencji „Dobre praktyki więzienne. Leczenie objawowe?”

139 – uczestników warsztatów

Konferencje

Konferencja „Postępowanie z więźniami niebezpiecznymi w oddziałach o szczególnych zabezpieczeniach

„Dobre praktyki więzienne. Leczenie objawowe?” – grudzień 2014

Publikacje

Koniec projektu „Europejskie Obserwatorium Więzień”, Kwartalnik o prawach człowieka, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, oddane do druku.

„Od krajowych praktyk po europejskie standardy. Dobre praktyki więzienne”, Marie Cretenot (red.), Assosazione Antigone, 2014

Zespół

Marcin Wolny (koordynator)
Dr Piotr Kładoczny

1.3. Europejskie obserwatorium alternatyw dla pozbawienia wolności

1 lipca 2014 rozpoczął pracę projekt Europejskie obserwatorium alternatyw dla pozbawienia wolności. Projekt będzie trwał 2 lata. Obok HFPC uczestniczą w nim organizacje pozarządowe z krajów UE w większości te same, które realizowały zakończony w grudniu 2014 r. projekt Europejskiego Obserwatorium Więzień. Dotychczas w ramach projektu odbyły się dwie wizyty studyjne w Rzymie i Paryżu. W trakcie wizyt przedyskutowane zostały metody i środki, które zostaną wykorzystane do zebrania informacji dla potrzeb przygotowania raportu krajowego na temat środków alternatywnych dla kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania. Raport ma powstać do 31 maja 2015 r.

Zespół

Artura Pietryka i Adam Płoszka

1.4. Children Rights Behind Bars: Human rights of children deprived of liberty. Improving monitoring mechanisms. Prawa Dzieci za kratkami: Prawa człowieka dzieci pozbawionych wolności. Poprawa mechanizmów monitorowania

W drugiej połowie roku uczestniczyliśmy w realizacji projektu opisującego funkcjonujący w Polsce system odpowiedzialności nieletnich, ze szczególnym naciskiem na występujące w nim mechanizmy monitoringowe oraz skargowe. W ramach prac nad raportem pracownicy projektu spotkali się z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości, organizacji pozarządowych oraz jednostek dla nieletnich. Przeprowadzili także rozmowy z nieletnimi przebywającymi w Zakładzie Poprawczym w Warszawie – Falenicy.

Nadto pracownicy projektu wzięli udział w międzynarodowym spotkaniu poświęconym opracowaniu przewodnika do monitoringu jednostek, w których nieletni są pozbawieni wolności. Rezultatem spotkania było przygotowanie założeń przedmiotowego dokumentu. Prace nad przewodnikiem będą kontynuowane w 2015 r.

Publikacje

Children Rights Behind Bars. Human rights of children deprived of liberty. Improving monitoring mechanism. National report – Poland. August 2014.

Zespół

Adam Bodnar
Katarzyna Wiśniewska
Marcin Wolny

1.5. Ograniczenia w dostępie podejrzanych i obrońców do akt sądowych

Wyniki badań przeprowadzonych w 2013 roku przez HFPC na temat naruszeń w stosowaniu tymczasowego aresztowania jako rezultat ograniczeń w praktycznym dostępie podejrzanych i obrońców do akt postępowania podsumowano w raporcie pt. „*Nadużycia w stosowaniu tymczasowego aresztowania w Polsce jako rezultat ograniczonego dostępu podejrzanego i obrońcy do akt postępowania przygotowawczego*” i upubliczniono : na konferencji prasowej oraz na stronie WWW Fundacji .

W 2014 roku Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu dotyczącym dostępu do akt postępowania w sprawach o wykroczenia (do tej pory prawo nie przewidywało takiej możliwości) uznał, iż sytuację tę należy zmienić i przyznał podejrzanym i ich obrońcom takie prawo.

Zespół

Anna Grochowska – koordynatorka projektu
dr Adam Bodnar – recenzent raportu
dr Piotr Kładoczny – recenzent raportu

1.6. Praktyka stosowania tymczasowego aresztowania: monitorowanie alternatyw i praktyki sądowej

Helsińska Fundacja Praw Człowieka w czerwcu 2014 przystąpiła do realizacji europejskiego projektu „Praktyka stosowania tymczasowego aresztowania: monitorowanie alternatyw i praktyki sądowej”. Celem projektu jest stworzenie przez organizacje uczestniczące bazy danych na temat stosowania izolacyjnych środków zapobiegawczych w 10 krajach europejskich. Projekt przewiduje przeprowadzenie analizy praktyki stosowania tymczasowego aresztowania i alternatywnych środków zapobiegawczych w oparciu o: przegląd prawa i literatury, badanie ankietowe wśród adwokatów, badanie aktowe, obserwację posiedzeń aresztowych oraz wywiady indywidualne z sędziami i prokuratorami. Koordynatorem projektu na poziomie europejskim jest brytyjska fundacja Fair Trials International.

Członkowie zespołu zbadali polskie regulacje prawne dotyczące środków zapobiegawczych i przygotowali raport. Uczestniczyli również w konsultacjach narzędzi badawczych. W sierpniu i październiku przeprowadzono badanie ankietowe w grupie 20 adwokatów ujmując jego

wyniki we wstępnym zestawieniu. HFPC uzyskała także zgodę na prowadzenie badań aktowych w 6 sądach różnych szczebli i okręgów. Do końca grudnia członkowie zespołu odbyli takie badania w dwóch sądach w Toruniu i Zambrowie. HFPC zwróciła się również do 3 sądów w Warszawie o zgodę na obserwację posiedzeń aresztowych te badania rozpocznie w styczniu 2015 r.

Dane statystyczne

20 adwokatów objętych badaniami ankietowymi
13 spraw objętych- badaniami aktowymi

Zespół

dr Piotr Kładoczny, Katarzyna Wiśniewska, Anna Grochowska (do końca grudnia 2014 r.), Joanna Smętek.

11) Dyrektywy UE o ochronie praw podejrzanych i oskarżonych - trening dla adwokatów

Program “Practitioner Training on Roadmap Directives” realizowany był w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Fundacja była w tym Programie, podobnie jak w opisanym w poprzednim punkcie, partnerem brytyjskiej fundacji Fair Trials International.

Celem Programu było przeprowadzenie szkoleń z zakresu nowych dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady UE dotyczących gwarancji procesowych w postępowaniu karnym. Szkolenie adresowane było dla prawników-praktyków zajmujących się zawodowo prawem i postępowaniem karnym.

W ramach Programu, Fundacja wspólnie z Fair Trials International zorganizowała 3-dniowe szkolenie w Warszawie w dniach 21-23 listopada 2014 r. W szkoleniu udział wzięło 40 prawników pochodzących z Austrii, Czech, Niemiec, Polski i Słowacji. Wykładowcami byli prawnicy Fair Trials International, jak i wybitni specjaliści z zakresu prawa i postępowania karnego z wymienionych wyżej państw np. prof. Paweł Wiliński.

Dane statystyczne

40 prawników-praktyków z Austrii, Czech, Niemiec, Polski i Słowacji przeszkolonych

Konferencje

Szkolenie pt. “The EU directives on fair trial rights in criminal proceedings”, Warszawa, 21-23 listopada 2014

Zespół

Michał Szwałd.

12) Programy Antydyskryminacyjne i skierowane do członków „grup słabszych”

1.1. Program Artykuł 32

W ramach programu prowadzącego działania prawne przeciwdziałające dyskryminacji w 2014 roku odnieśliśmy sukces w sprawie klientki, która po przygotowanym przez nas zażaleniu została uniewinniona od zarzutu wykroczenia polegającego na wieszaniu afisza podczas demonstracji (chodziło o zawieszenie tęczowej flagi na słupie).

Działania programu miały swój udział także w doprowadzeniu do uniewinnienia Sylwii Sałwackiej, dziennikarki Gazety Wyborczej, która pisała o sprawie dyskryminacji Romów w Poznaniu.

Ponadto włączyliśmy się jako organizacja społeczna do sprawy katechetki w ciąży zwolnionej z pracy w szkole z uwagi na cofnięcie upoważnienia do prowadzenia katechezy przez biskupa; złożyliśmy opinię amicus curiae oraz (po wyroku sądu okręgowego) apelację w sprawie młodego mężczyzny z niepełnosprawnością intelektualną, o którego ubezwłasnowolnienie wnioskuje prokurator, mimo iż nie ma ku temu przesłanek; przygotowaliśmy i złożyliśmy skargę do ETPC w sprawie policjanta zdegradowanego w policji na niższe stanowisko służbowe z powodu noszenia długich włosów (naruszenie art. 14 w zw. z art. 8 Konwencji); złożyliśmy apelację w sprawie kobiety, którą tuż po urodzeniu przez nią dziecka skierowano na leczenie w zakładzie psychiatrycznym a dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej, choć nie było ku temu przesłanek; podjęliśmy interwencję w sprawie niedostosowania bankomatów dla osób niewidomych i słabo-widzących kierując wystąpienie do Prezesa ING Banku Śląskiego S.A. oraz przygotowaliśmy opinię w sprawie odmowy świadczenia usług przez niektóre lokale Rosjanom (motywowane działaniami Rosji na Ukrainie).

Sukcesem zakończyła się sprawa Ariela T., pracownika ochrony, który został zwolniony z pracy w związku z udziałem w Paradzie Równości. Sąd rejonowy dla Warszawy-Mokotów uznał, że miała tu miejsce dyskryminacja. Jest to pierwszy wyrok wydany o przepisy tzw. ustawy równościowej z 2010 r. Prawnikom Programu udało się doprowadzić do nadania przez Prezydenta RP obywatelstwa bezpieczeństwa dziewczynce, która została porzucona tuż po urodzeniu przez matkę, prawdopodobnie obywatelkę Rumunii pochodzenia romskiego. Do sukcesów programu należy także zaliczyć skazanie przez sąd rejonowy dla Warszawy-Mokotowa dwóch pracowników jednej z warszawskich restauracji za to, że nie umożliwili oni skorzystanie z lokalu osobom posługującym się psami asystującymi

Podjęliśmy interwencje obejmujące:

1. Wystąpienie do Komisji Etyki Poselskiej w sprawie wypowiedzi posła Stanisława Pięty
2. Wstąpienie do postępowania przed WSA i przedstawienie opinii w sprawie odmowy udzielenia zezwolenia na nabycie nieruchomości przez homoseksualnego partnera Polaka
3. list otwarty HFPC w sprawie wystąpienia RPO dotyczącego edukacji antydyskryminacyjnej
4. wystąpienie do Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie niepełnej implementacji wyroku ETPC w sprawie R. R. p. Polsce
5. Złożyliśmy wniosek o nadanie obywatelstwa bezpieczeństwa dziewczynce M. Jakab

Przedstawiliśmy nasze uwagi dotyczące:

- Projektu I sprawozdania z wykonania Konwencji o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami
- Raportu rządowego z wykonania MPPGSK
- Raportu dotyczącego dyskryminacji osób LGBTI w Polsce dla ECRI (wspólnie z PTPA i Pracownia Różnorodności)
- Założeń do ustawy, której jednym z celów jest zniesienie ubezwłasnowolnienia
- Założeń ustawy dotyczącej korekty płci

Przygotowaliśmy uwagi do raportów rządowych dla komitetów ONZ (CAT, ICCPR) oraz kilka stanowisk w ramach Koalicji na rzecz równych szans (m.in. sprawie monitorowana Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania, w sprawie braku działań Podkomisji Nadzwyczajnej ds. nowelizacji ustawy równościowej).

W ramach Programu realizowany jest ponadto projekt „Podnoszenie wrażliwości sędziów i prokuratorów w zakresie równego traktowania, którego celem jest stworzenie „Przewodnika równościowego dla sędziów i prokuratorów”

W jego ramach przeprowadzono spotkania z przedstawicielami instytucji pełniących wiodącą rolę dla wymiaru sprawiedliwości, zorganizowano konferencję otwierającą projekt „Inny wymiar sprawiedliwości”, przygotowano i rozesłano ankiety do sędziów i prokuratorów, rozpoczęto prace nad ramowym zakresem „przewodnika równościowego....”.

Konferencje

- “How can EU member states combat hate crime effectively”, Saloniki, Grecja - 28 kwietnia 2014 r. - D. Pudzianowska
- Understanding hate crime, research, policy & practice, Brighton - D. Pudzianowska
- Konferencja pt. „Problemy osób w homoseksualnych związkach partnerskich w Polsce” (wspólnie z Marszałek Sejmu RP)
- konferencja prasowa w sprawie bezpieczeństwa (razem z Centrum

Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć)

- konferencja „Inny wymiar sprawiedliwości”

Ponadto:

- wystąpienia dr Doroty Pudzianowskiej na szkoleniu zorganizowanym przez RAVAD (Réseau d'assistance aux victimes d'agressions et discriminations) dotyczącym różnych aspektów praw osób LGBTI we Francji (w kontekście porównawczym) na uniwersytecie UFR de Médecine Paris Diderot w Paryżu (28.11.2014), na konferencji „Klauzula sumienia a prawa pacjentów” (23.07.2014) oraz na konferencji „Global Forum on Statelessness” w Hadze pt. Statelessness in Poland (poster presentation) (17.09.2014)

Publikacje

- D. Pudzianowska, K. Śmiszek „Równość na bezdrożach”, Gazeta Wyborcza, 6 maja 2014

- J. Jagura, „Wystąpienia HFPC w sprawie braku dostosowań dla osób z niepełnosprawnościami podczas egzaminów prawniczych”, Kwartalnik Praw Człowieka nr. 1/2014

- D. Pudzianowska (red), „Prawa osób z niepełnosprawnością intelektualną lub psychiczną w świetle międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka”, Wolters Kluwer 2014

- D. Pudzianowska, S. Łodziński, M. Szaranowicz-Kusz (red.), Prawa wyborcze dla cudzoziemców – tak czy nie?, IOM, październik 2014

- D. Pudzianowska, „Wykonanie wyroku w sprawie Grzelak p. Polsce wciąż niepełnie” w: Kwartalnik Praw Człowieka HFPC, lipiec-wrzesień 2014

Zespół

Dorota Pudzianowska

Jarosław Jagura

1.2. Program “Weź kurs na wielokulturowość”. Edukacja w zakresie praw człowieka i wielokulturowości jako klucz do budowania społeczeństwa otwartego, akceptującego inne narodowości

W pierwszej połowie roku kontynuowano realizację rozpoczętej w lipcu 2013 2. edycji Projektu „Weź kurs na wielokulturowość”. Przypomnijmy: podstawowym celem projektu jest profesjonalne przygotowanie kolejnych dwóch 18 osobowych grup edukatorów - trenerów w zakresie szeroko rozumianej problematyki wielokulturowości. Uczestnikami 1. etapu projektu było 18 uczestników wybranych spośród 266 zgłoszeń. Są to przedstawiciele służb mundurowych (policja, straż graniczna), resortu edukacji oraz pracownicy samorządowi. Projekt ma swoją stronę internetową, profil na facebooku oraz platformę e-learningową. Będzie trwał do połowy 2015 roku.

Zgodnie z harmonogramem w okresie styczeń -połowa kwietnia zrealizowano kolejnych 5 2-dniowych sesji kursu oraz rozpoczęto realizację jedno dniowych seminariów regionalnych - przygotowywanych i prowadzonych pod superwizją trenerów przez uczestników 2.edycji kursu. Wszyscy przeprowadzili swoje warsztaty (pod superwizją) do końca czerwca 2014 a następnie uczestniczyli w sesji kończącej kurs.

Zajęcia na wszystkich zjazdach zarówno samego kursu jak i seminariów regionalnych prowadzone były metodami podającymi i aktywizującymi. Uczestnicy każdorazowo przed zajęciami otrzymywali materiały edukacyjne związane z tematyką zjazdu.

W okresie wakacji przeprowadzono rekrutację na kolejny Kurs trenerski. Wpłynęło 217 aplikacji, do udziału w kursie wybranych zostało 18 osób z różnych regionów Polski, reprezentujących 4 grupy zawodowe: służby mundurowe, medyczne, urzędy samorządowe, oświatę. Do końca 2014 roku odbyły się 4 zjazdy szkoleniowe obejmujące 0. Wprowadzenie. Trening interpersonalny, 1. Prawa człowieka - podstawowe pojęcia, katalog praw, systemy ochrony; 2. wybrane prawa o wolności ; 3. Migracje i polityki migracyjne. Polityka integracyjna Polski. Problemy integracji, Prawo antydyskryminacyjne.

W ramach zjazdu 3. odbyło się także spotkanie absolwentów dwóch poprzednich kursów w ramach zadania: Budowanie sieci współpracy uczestników i uczestniczek I, II i III Kursu. Zajęcia są prowadzone głównie w formule warsztatowej lub seminarium, rzadziej jest to wykład. Oprócz zajęć grupowych, uczestnicy korzystają także z multimedialnej platformy e-learningowej, na której umieszczane są materiały do nauki własnej oraz testy sprawdzające wiedzę. Na bieżąco jest aktualizowany portal „Wielokulturowość i niedyskryminacja” oraz fan-page projektu na Facebooku, które cieszą się stale dużym zainteresowaniem odbiorców.

Dane statystyczne

18 uczestników brało udział w 2.edycji kursu „Weź kurs na wielokulturowość”

(4 przedstawiciele systemu edukacji, 4 policji, 4 straży granicznej, 3 - służby medyczne, 3 - urzędy lokalne)

240 uczestników seminariów regionalnych uczestniczyło w seminariach realizowanych przez uczestników 2. edycji kursu „Weź kurs na wielokulturowość”

217 osób zgłosiło się do udziału w 3. edycji kursu „Weź kurs na wielokulturowość”.

18 osób bierze udział w 3.kursie dla trenerów kompetencji międzykulturowych

4 zjazdy szkoleniowe (łącznie 120 godzin szkoleniowych) odbyły się w ramach 3.kursu „Weź kurs na wielokulturowość”

Zespół

Agnieszka Krawczak-Chmielecka (do sierpnia Elżbieta Czyż), Bogna Chmielewska, Jan Dąbkowski

1.3. Program pomocy prawnej uchodźcom i migrantom

W 2014 r. realizowano 7 projektów. Były to: Prawnicy na rzecz Uchodźców V, "Powroty. Pomoc prawna i informacja dla powracających migrantów, Dać radę w Polsce. Informacja i pomoc prawna dla migrantów", "Transfer wiedzy o migracji i integracji obywateli państw trzecich poprzez międzynarodową sieć współpracy", „Prawa cudzoziemców-prawa człowieka. Szkolenia z zakresu prawa migracyjnego”, "Wychodząc z cienia. Badanie prawnych, politycznych i społecznych konsekwencji programu regularyzacyjnego 2012" i „Po stronie dialogu - promowanie integracji w społeczeństwie przyjmującym”,

W ich ramach regularnie udzielane były porady prawne. Przygotowano raport „w Poszukiwaniu ochrony:” wraz z tłumaczeniem na język angielski. Wniesiono kolejne skargi do ETPCz, sfinalizowano ugodę w sprawie toczącej się przed ETPCz oraz wniesiono 2 wnioski o zadośćuczynienie za niesłuszne umieszczenie w strzeżonym ośrodku. Toczą się jeszcze dwie podobne sprawy. Prowadzone są stałe działania w postaci udzielania porad prawnych także w ośrodkach strzeżonych dla cudzoziemców, zwłaszcza tych, które nie są regularnie wizytowane przez prawników. Prowadzony jest monitoring przymusowych powrotów cudzoziemców do kraju pochodzenia. Przygotowano wstępny raport w tym zakresie. W raportowanym okresie prowadzono również sprawę dotyczącą odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, wydalenia oraz odmowy dostępu do akt ze względu na zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa oraz sprawę małżonka ob. polskiego, który nie posiada paszportu i odmówiono jego wydalenia, ale jednocześnie nie przyznano mu zgody na pobyt tolerowany, czyli formy legalizacji pobytu.

Udzielane były porady prawne i integracyjne. Zorganizowano 2 spotkania dla cudzoziemców - obywateli Ukrainy i Wietnamu - na temat zatrudnienia cudzoziemców i ich praw jako pracowników oraz praw cudzoziemców w trakcie kontroli dokonywanych przez odpowiednie organy. Spotkania były tłumaczone na język ukraiński i wietnamski, w sumie wzięło w nich udział ok. 80 osób. Szczególnie istotne naszym zdaniem jest organizowanie spotkań dla społeczności wietnamskiej, ponieważ w ramach innych działań na rzecz cudzoziemców mamy do niej raczej ograniczony dostęp.

Przygotowywano i przeprowadzono szkolenia dla trzech grup funkcjonariuszy publicznych: sędziów, organów administracji rządowej i samorządowej oraz funkcjonariuszy służb mundurowych. Trwają prace nad podręcznikiem dla funkcjonariuszy publicznych obejmujący polskie prawo migracyjne oraz zagadnienia związane z wielokulturowością. Przeprowadzonych zostało 14 szkoleń dla funkcjonariuszy publicznych dotyczących prawa migracyjnego i wielokulturowości - łącznie zostało przeszkolonych 233 funkcjonariuszy.

Przeprowadzono rozmowy z 45 cudzoziemcami i przeprowadzono analizę prawną ustawy o zalegalizowaniu pobytu oraz jej stosowanie przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki oraz UDSC. W tym celu przeanalizowano ok. 30 akt spraw. Rozpoczęto analizę zgromadzonego materiału w zakresie prowadzonej kampanii oraz polityki państwa wobec programu regularyzacyjnego oraz analizę badań społecznych przeprowadzonych z migrantami.

Promowano integrację w społeczeństwie przyjmującym prowadząc poradnictwo prawne i integracyjne skierowane do migrantów. Ponadto, przygotowano kampanię informacyjną dla migrantów, w której stworzono m.in. ulotki komiksowe oraz wideo wirusowe. W ramach działań skierowanych do społeczeństwa przyjmującego projekt przewiduje także organizację dwóch edycji kliniki prawa migracyjnego. Rozpoczęto przygotowania do drugiej edycji kliniki.

Dane statystyczne

Udzielono 2752 porad, 970 cudzoziemcom
80 uczestników spotkań z Ukraińcami i
14 zorganizowanych szkoleń dla funkcjonariusz publicznych
233 funkcjonariuszy publicznych objętych szkoleniami
45 cudzoziemców z którymi przeprowadzono rozmowy/wywiady na temat procesu regularyzacji
30 akt spraw regularyzacyjnych przeanalizowanych
7 uczestników 1.edycji kliniki prawa migracyjnego

Konferencje

Uczestnictwo w European Migration Integration Academy, Turyn, Włochy.

Prezentacja: "Shaping migration policy. The case of Poland" podczas konferencji Rethinking EU Immigration: Legal Perspectives, Management and Practices, Bukareszt, Rumunia.

Seminarium "Protection of Migrants and Asylum-Seekers. The role of Council of Europe", Warszawa, Polska.

Publikacje

Broszury informacyjne dla cudzoziemców „Pomoc społeczna i ochrona prawna” oraz „Podatki i ubezpieczenia”, wydane w sześciu wersjach językowych: polskiej, angielskiej, rosyjskiej, ukraińskiej, wietnamskiej i chińskiej.

Ulotka informacyjna o pomocy prawnej i integracyjnej udzielanej w ramach projektu „Dać radę w Polsce. Informacja i pomoc prawna dla migrantów”, wydana w sześciu wersjach językowych jw.

„Między wsparciem a ograniczeniem. Odpowiedzi na wyzwania migracji XXI wieku w wybranych krajach Europy”

“W poszukiwaniu ochrony. Wybrane problemy dotyczące realizacji praw cudzoziemców ubiegających o nadanie statusu uchodźcy i objętych ochroną międzynarodową w latach 2012–2014. Obserwacje Programu Pomocy Prawnej dla Uchodźców i Migrantów Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.”

Dwa pakiety informacyjne dla cudzoziemców w języku polskim, angielskim, rosyjskim, ukraiński, chińskim i wietnamskim. Jeden zawiera informacje o pomocy społecznej i ochronie prawnej, a drugi o podatkach i ubezpieczeniach.

Ulotki dla cudzoziemców o nowej ustawie o cudzoziemcach

Ulotki z informacjami o pomocy prawnej i integracyjnej udzielanej w ramach projektu “Po stronie dialogu - w 6 wersjach językowych: polskiej, rosyjskiej, angielskiej, chińskiej, wietnamskiej i ukraińskiej.

Ulotki komiksowe dla cudzoziemców w języku polskim, angielskim, rosyjskim, ukraiński, chińskim i wietnamskim podejmujące istotne problemy, z jakimi spotykają się cudzoziemcy w Polsce i zawierają szereg praktycznych informacji.

Komiks MICHAEL - problem przestępstw na tle rasowym

Komiks YEN - problem nieuczciwych pełnomocników

Komiks KUMAR - nowa ustawa o cudzoziemcach: zmiany

Przygotowano również video wirusowe - krótkie filmy o charakterze edukacyjnym skierowane do cudzoziemców: Filmiki Asystent kulturowy w szkole, Poszukiwanie pracy i umowa

Zespół

Prof. Irena Rzeplińska, Ewa Ostaszewska-Żuk, Karolina Rusiłowicz, Maja Łysienia, Jacek Białas, Marta Górczyńska, Daniel Witko, Bogusława Domańska, Marta Szczepanik, Zuzanna Popielarska, Maciej Fagasiński. Małgorzata Jaźwińska, Joanna Krupadziorow

13) Program Prawa Dziecka

- Konsultowano zapisy w statutach szkolnych dla kolejnych 2 szkół, które zgłosiły gotowość poprawienia swoich statutów

- Przeprowadzono warsztaty dla nauczycieli 2 szkół warszawskich w zakresie budowania katalogów praw, obowiązków i procedur rozpatrywania skarg w statutach szkolnych oraz wykłady dla studentów nt stanu przestrzegania praw dziecka

Uczestniczono w przygotowaniu raportu alternatywnego do rządowego raportu dot. realizacji Konwencji o prawach dziecka i na prośbę UNICEF koordynowano prace 6 organizacji zaangażowanych w pisanie raportu.

Zorganizowano szkolenie dla współpracowników Krajowego Biura ds przeciwdziałania narkomanii i PARPA w zakresie badania przestrzegania praw człowieka w ośrodkach leczenia uzależnień.

Przygotowano i prowadzono wizytę studyjną dla przedstawicielek organizacji pozarządowych z Armenii zajmujących się problematyką praw kobiet i rodziny

Działania interwencyjne:

Sprawy indywidualne: poradnictwo w sprawach z zakresu prawa rodzinnego, postępowania w sprawach nieletnich, prawo oświatowe

Zespół

Elżbieta Czyż

14) Program: Prawa osób uzależnionych od substancji aktywnych

W ramach projektu przeprowadzone zostały badania akt wszystkich spraw dotyczących posiadania narkotyków w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa, Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Pragi Północ oraz Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Praga Północ.

HFPC opublikowała publikację pt. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w trzy lata po jej wejściu w życie – raport z praktyki stosowania”. Głównym postulatem wynikającym z raportu jest konieczność opracowania przez Prokuratora Generalnego stosownych wartości granicznych dla poszczególnych substancji psychoaktywnych, definiujących pojęcie ich „nieznacznej ilości”.

Prawnicy programu uczestniczyli w spotkaniach z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii dotyczących m.in. projektu zmiany ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, opracowanego przez Piotra Kładocznego na potrzeby Polskiej Sieci Polityki Narkotykowej.

Prawnicy programu uczestniczą także w procesie legislacyjnym dotyczącym zmiany kodeksu karnego, wskazując że zawiera on niekorzystne zmiany dla osób uzależnionych (m.in. Piotr Kładoczny uczestniczył w posiedzeniach podkomisji stałej ds. nowelizacji prawa karnego). Planowana zmiana kodeksu karnego wprowadza przymus leczenia orzeczonego w ramach środków zabezpieczających, także po odbyciu kary pozbawienia wolności

Konferencje

Piotr Kładoczny uczestniczył w konferencji w Instytucie Psychiatrii i Neurologii poświęconej środkom zabezpieczającym i zmianie kodeksu karnego

Piotr Kubaszewski wygłosił referat pt. „Aspekty prawne polityki narkotykowej w Polsce” podczas międzynarodowej konferencji „Od rozpoznania do leczenia w uzależnieniach” we Wrocławiu

Publikacje

1. Piotr Kubaszewski (współautor), Przegląd okresowy na podstawie Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur [w:] Kwartalnik o prawach człowieka, numer 1(9), styczeń – marzec 2014, s. 5-11.
2. Piotr Kładoczny, Nowelizacja kodeksu karnego, złożony do druku w Kwartalniku o prawach człowieka, numer 2(10), kwiecień – czerwiec 2014
3. Piotr Kubaszewski, Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w trzy lata po jej wejściu w życie – raport z praktyki stosowania, Warszawa 2014, www.hfhr.pl.
4. Piotr Kładoczny, Aspekty prawnokarne problemu uzależnień – próba nowego ujęcia, Kwartalnik o prawach człowieka, numer 3, 2014, s. 9-13

Zespół

Piotr Kładoczny
Piotr Kubaszewski

15) SATORI (Stakeholders Acting Together On the Ethical Impact assessment of Research and Innovation)

W styczniu 2014 r. rozpoczął działalność projekt SATORI („Stakeholders Acting Together on the ethical impact assessment od research and innovation”). Przez pierwsze pół roku trwania projektu wspólnie z innymi partnerami prowadzone były działania polegające na analizie porównawczej istniejących praktyk w obszarze oceny etycznej badań naukowych i innowacji. Przygotowano raport na temat udziału organizacji pozarządowych w tym procesie. Rozpoczęto także prace nad kolejnymi dwoma opracowaniami cząstkowymi.

Prowadzone były także działania w obszarze komunikacji: uruchomiono stronę projektu (www.satoriproject.eu) a także konto na serwisie LinkedIn. Uczestniczo w opracowaniu strategii komunikacyjnej konsorcjum. Komunikat prasowy na temat projektu został udostępniony na stronie internetowej oraz w newsletterze HFPC, a także w innych serwisach internetowych. Przygotowano także listę kontaktową osób działających w obszarze oceny etycznej badań naukowych i innowacji. Przedstawicielka projektu uczestniczyła w seminariach eksperckich poświęconych rozwiązaniom legislacyjnym w obszarze bioetyki zorganizowanym przez biuro pełnomocnika rządu ds. równego traktowania.

W drugiej połowie 2014 r. prowadzono: analizę porównawczą istniejących praktyk w obszarze oceny etycznej badań naukowych i innowacji oraz analizę regulacji prawnych dotyczących badań naukowych i innowacji .

Przeprowadzono kilkanaście wywiadów z przedstawicielami organizacji zaangażowanych w proces oceny etycznej badań w Polsce i w Niemczech).

Raporty przygotowane w wyniku powyższych działań będą stanowiły część obszernych opracowań, które zostaną opublikowane w pierwszej połowie 2015 r. Na kolejnych etapach projektu partnerzy będą podejmować starania mające na celu udoskonalenie istniejących praktyk.

Konferencje

- Inauguracja projektu w Amsterdamie, w której uczestniczyli Zuzanna Warso i Adam Bodnar - 15-16.01.2014) .
- Seminarium eksperckie na temat ratyfikacji konwencji bioetycznej, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, udział wzięła Zuzanna Warso (18.02.2014).
- IV Ogólnopolska Konferencja Bioetyczna w Lublinie, Helsińska Fundacja Praw Człowieka była współorganizatorem, w konferencji uczestniczyła Zuzanna Warso(- 25.03.2014).
- Seminarium eksperckie na temat rozwiązań legislacyjnych w dziedzinie bioetyki w kontekście ratyfikacji Konwencji o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, udział wzięła Zuzanna Warso (- 9.04.2014).
- spotkanie uczestników projektu SATORI w Rzymie, z ramienia HFPC udział wzięli: dr Adam Bodnar i Zuzanna Warso (13-14.10.2014).
- wspólne posiedzenie Komitetu Naukoznawstwa PAN i Komitetu Etyki w Nauce PAN, w spotkaniu wzięła udział Zuzanna Warso (13.11.2014)
- Konferencja naukowa *"Bioetyka wobec śmierci i umierania"*, organizowana przez Komitet Bioetyki przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Polish Unit of the International Network of the UNESCO Chair in Bioethics; w konferencji wzięła udział Zuzanna Warso. (5-6.12.2014)

Zespół

Zuzanna Warso
Adam Bodnar

16) Współpraca z Agencją Praw Podstawowych

W ramach współpracy z Agencją Praw Podstawowych w pierwszej połowie 2014 r. eksperci HFPC przygotowali raporty dotyczące zjawiska homofobii w Polsce, mapowania systemu ochrony praw dzieci oraz standardów przestrzegania praw podstawowych w Polsce w obszarach m.in. praw dziecka, równości, praw ofiar przestępstw oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości (w ramach pracy nad raportem rocznym dla FRA), szczególnych form wyzysku pracowników migranckich, prawa do niezależnego życia osób z niepełnosprawnością (analiza rozwiązań

instytucjonalnych w krajach UE), uprawnień służb specjalnych w zakresie kontroli operacyjnej.

Od października 2013 r. do marca 2014 r. trwało badanie społeczne na temat wykorzystywania pracowników migranckich. Badanie to koncentrowało się na różnych formach wykorzystania tj. pracy migrantów w warunkach szczególnego wyzysku, pracy przymusowej lub zatrudniania dzieci migranckich. Celem badania było zebranie informacji na temat karalnych form wykorzystywania pracowników migranckich oraz skali tego zjawiska.

Od marca do września 2014 r. trwało badanie społeczne na temat wymiaru sprawiedliwości przyjaznego dzieciom. W ramach badania przeprowadzono 40 wywiadów indywidualnych z dziećmi w wieku od 8-18 lat, które brały udział w postępowaniach cywilnych lub karnych. Celem badania było zidentyfikowanie tego, w jaki sposób wymiar sprawiedliwości jest dostosowany do potrzeb dzieci oraz w jaki sposób postrzegają one praktyki w zakresie przyjaznych przesłuchań małoletnich. To badanie było ostatnim etapem projektu badawczego dotyczącego wymiaru sprawiedliwości przyjaznego dzieciom, które FRA prowadziło od 2012 r. w dziesięciu krajach członkowskich UE.

Dane statystyczne

104 rozmówców udzieliło nam wywiadów w ramach prowadzonych badań

Zespół

Małgorzata Szuleka, Adam Bodnar, Dorota Hall, Michał Kocikowski, Irmina Pacho, Weronika Plińska, Małgorzata Rajtar, Joanna Smętek, Bartosz Szymczyk, Zuzanna Warso, Katarzyna Wiśniewska, Zofia Włodarczyk

Aktywności “w” I “na rzecz” krajów Wspólnoty Niepodległych Państw

Strategia I

Krzewienie praw człowieka poprzez edukację publiczną i tworzenie w Polsce sprawnych, dobrze lokalnie zakorzenionych ruchów społecznych działających na rzecz wartości określonych w misji Fundacji.

1) Pomoc prześladowanym, edukacja i pomoc prawna na poziomie krajowym I międzynarodowym oraz monitoring naruszeń praw człowieka w Białorusi

Projekt "Pomoc represjonowanym, edukacja prawna i działania prawne na poziomie krajowym i międzynarodowym na rzecz przestrzegania praw człowieka na Białorusi" - obejmował wspieranie białoruskich organizacji pozarządowych, prawników i aktywistów w ich działaniach i składał się z dwóch części: działań prawnych (praca adwokatów) i informacyjnych (strona smertnoykazni.net) skierowanych przeciwko karze śmierci w Białorusi.

W ramach działań prawnych wspierano prowadzenie spraw dot. naruszeń praw człowieka oraz tych zagrożonych karą śmierci -tak w Białorusi, jak i przed Komitetem Praw Człowieka ONZ a także działania informacyjne, wspierające prace nad implementacją orzeczeń Komitetu Praw Człowieka ONZ i zapobiegania podobnym naruszeniom praw człowieka w przyszłości (spotkania, wywiady, informowanie władz i mediów, praca z NGO białoruskimi i międzynarodowymi, oraz prowadzenie postępowań przed sądami oraz instytucjami państwowymi w Republice Białoruś

Wspierano ponadto prowadzenie strony internetowej "smertnoykazni.net".- (nie dla kary śmierci) Strona ta została zaprojektowana jako miejsce, w którym prawnicy i eksperci z różnych krajów wraz z białoruskimi kolegami zamieszczać mogą analizy związane z problematyką kary śmierci, informować o tym, co ona oznacza w Republice Białoruś, informować o przypadkach orzekania kary śmierci oraz naruszeniach praw osób skazanych na tę karę i ich rodzin. Strona umożliwia przejście na inne strony białoruskie i zagraniczne zajmujące się tą tematyką. Strona działa w trzech wersjach językowych: polskiej, rosyjskiej/białoruskiej i angielskiej.

Zorganizowano także szereg spotkań białoruskich działaczy oraz ekspertów HFPC w Polsce i na Litwie - w celu przeanalizowania prowadzonych działań prawnych, informacyjnych, edukacyjnych oraz planowania dalszej współpracy (m.in. poświęcone one były takim tematom jak: represje w Białorusi w trakcie Mistrzostw Świata w Hokeju, sytuacji adwokatów w Białorusi, omówieniu sytuacji więźniów politycznych w Białorusi oraz uwolnienia A. Bialatskiego a także przygotowaniu przyjazdu A. Bialatskiego po zwolnieniu z kolonii karnej na spotkania do Warszawy (HFPC organizowała ten przyjazd), Międzynarodowego Dnia

Solidarności ze Społeczeństwem Obywatelskim na Białorusi .

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

W dniach 13-14 sierpnia zorganizowano w Białoruskim Domu Praw Człowieka w Wilnie seminarium /warsztat - dla 10 ekspertów i absolwentów projektu BISH z Białorusi/, którego celem było opracowanie scenariuszy zajęć na temat praw i wolności człowieka oraz omówienie praktycznych problemów występujących w trakcie prowadzenia tego typu zajęć dla dorosłych odbiorców.

Przygotowano i zorganizowano na prośbę białoruskiego NGO - Centrum Litygacji Strategicznej z Homla - seminarium dla grupy prawników z Białorusi (5-7 grudnia 2014). Uczestniczyło w nim 13 prawników a poświęcone było metodom prowadzenia litygacji strategicznej. przed sądami krajowymi i międzynarodowymi (głównie Komitetem Praw Człowieka ONZ w Genewie)

Konferencje

Koordynatorka - Olga Salomatowa uczestniczyła w spotkaniu obrońców praw człowieka, prawników ze Specjalnym Reporterem ds. Białorusi ONZ (Wilno, styczeń 2014),
Prowadzenie spotkania międzynarodowego nt przeciwdziałania torturom w Białorusi (Wilno, styczeń 2014) a także przygotowała i zorganizowała spotkanie międzynarodowe dla prawników i partnerów białoruskich z udziałem przedstawiciela Rady Europy i ekspertów międzynarodowych (Warszawa, maj 2014).

Dane statystyczne

80 uczestników (adwokatów i liderów NGO) w różnego typu seminariach i workshopach

42 prowadzone procesy sądowe na szczeblu krajowym

29 procesy sądowe na szczeblu międzynarodowym

Zespół

Olga Salomatova (HFPC) + przedstawiciele NGO białoruskich + prawnicy białoruscy (przy udziale partnerów międzynarodowych).

2) Pomoc dla obrońców praw człowieka na terenie post-sowieckim (projekt wspólny z NHC)

Od stycznia 2014 HFPC uczestniczy w koordynowanym przez Holenderski Komitet Helsiński a sponsorowanym przez MSZ Holandii wieloletnim projekcie mającym na celu niesienie pomocy obrońcom praw człowieka w Rosji, Ukrainie, Białorusi, Azerbejdżanie, Kazachstanie oraz na terenach niestabilnych (Nagorny Karabach, Abchazja, Nadniestrze itp.) hfpc ODPOWIADA ZA DZIAŁANIA NA Ukrainie, w Białorusi i Azerbejdżanie oraz uczestniczy w pozostałych. Pierwsze miesiące projektu to dookreślenia jego szczegółów oraz opracowanie szczegółowego planu działań i kalendarza projektu. Prawnicy HFPC odbyli misję rozpoczynającą współpracę do partnerów z Azerbejdżanu i Ukrainy. Spotkanie z partnerami

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

z Białorusi odbyło się w podczas konferencji w Warszawie. Prawnicy HFPC przygotowali pierwsze szkolenie z zakresu technik komunikacji organizacji pozarządowych a także regularnie wspierali organizacje pozarządowe w międzynarodowych działaniach rzeczniczych, w szczególności w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. HFPC wysyłała regularne listy interwencyjne do polskiego MSZ oraz odbyło 3 spotkania z jego przedstawicielami w celu omówienia sytuacji w krajach objętych projektem. Zespół projektu stworzył internetową petycję na rzecz uwolnienia A. Mammadiego, obrońcy praw człowieka z Azerbejdżanu. Zorganizowano panel poświęcony obrońcom praw człowieka na wschodzie podczas „Igrzysk wolności w Łodzi” oraz konferencję prasową poświęconą prawom człowieka na Białorusi w kontekście Mistrzostw w Hokeju na lodzie. Ponadto zorganizowano demonstracje pod Ambasadą Azerbejdżanu – w proteście przeciwko więźniom politycznym w Azerbejdżanie w kwietniu, sierpniu oraz w listopadzie 2014 r.

W lipcu 2014 w Kijowie zorganizowane zostało szkolenie dla obrońców praw człowieka z regionu, w którym określano sposób komunikowania się HRNGOs ze społeczeństwem. Uczestnicy uzyskali wiedzę z zakresu PR oraz technik sprzedażowych. Dwie organizacje partnerskie projektu opracowały po szkoleniu, nowe strategie komunikacji, które następnie zostały przeanalizowane przez zespół projektu oraz zewnętrznych ekspertów.

Podjętych został szereg działań lobbingsowych, 29-30 września oraz 19-21 listopada koordynatorka projektu była na spotkaniach w sprawie Azerbejdżanu w Strasburgu, przy okazji Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. HFPC została organizatorem akcji rozsyłania listów do sponsorów Europejskich Igrzysk zaplanowanych w Baku, Nar Mobile, McDonalds, Procter and Gamble, Tissot i Tickethour.

Dane statystyczne

4 wizyty studyjne (Haga, Kijów, Baku, Warszawa)

3 demonstracje

Konferencje

15 września - side event na Human Dimension Implementation Meeting poświęcony obrońcom praw człowieka w Azerbejdżanie.

23 października - warsztat z bezpieczeństwa obrońców praw człowieka podczas Konferencji pt. Warszawski Dialog dla Demokracji

Publikacje

- Dominika Bychawska-Siniarska, „Dziś dyktatura przejmuje przewodnictwo Rady Europy”,

- Krzysztof Bobiński, Dominika Bychawska-Siniarska, „Polska powinna upomnieć się o Mammadiego, Gazeta Wyborcza
<http://wszystkoconajwazniejsze.pl/bychawska-siniarska-azerbejdzan/>

- D. Bychawska-Siniarska, An alarming situation in Azerbaijan, New Eastern

Europe¹, 7 August 2014;

- D. Bychawska-Siniarska, A. Bodnar, 'Caviar diplomacy' hides human rights abuses in Azerbaijan, openDemocracy², 11 August 2014;

- D. Bychawska-Siniarska, A. Bodnar, Chcemy, by kibice zauważali, kto płaci za ich emocje, sport.pl Ekstra³

Zespół

Dominika Bychawska – Siniarska – Koordynator

Iuliia Cheromukhina – asystentka projektu

3) Projekt „Obserwatorium wolności mediów w Azerbejdżanie

W okresie od stycznia do czerwca 2014 roku prawnicy HFPC udzielali regularnych porad z zakresu orzecznictwa ETPC w sprawach z art. 10 Konwencji Azerskiemu partnerowi Media Rights Institute. HFPC wraz z Azerskim partnerem opracowała dwa listy interwencyjne w sprawie Mammadov i Fattulayev p. Azerbejdżanowi przesłane do Komitetu Ministrów Rady Europy.

W marcu 2014 r. dwóch prawników HFPC odbyło 2 dniowe szkolenie dla azerskich prawników z zakresu wolności słowa i orzecznictwa ETPC. Szkolenie odbyło się w Baku. Prawnicy HFPC opracowali materiały szkoleniowe do dystrybucji wśród prawników i organizacji pozarządowych z Azerbejdżanu.

W związku z objęciem przewodnictwa Azerbejdżanu w Radzie Europy, HFPC opracowała rozdział w raporcie ze stanu wdrożenia orzeczeń ETPC w Azerbejdżanie⁴. Rozdział poświęcony był międzynarodowym standardom wykonywania wyroków ETPC i orzecznictwa w zakresie wolności słowa.

Dane statystyczne

1 szkolenie

2 pisma interwencyjne do Komitetu Ministrów Rady Europy

Zespół

Dominika Bychawska-Siniarska

1

<http://www.neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1288-an-alarming-situation-in-azerbaijan>

² <https://opendemocracy.net/od-russia/dominika-bychawskasiniarska-adam-bodnar/%E2%80%99caviar-diplomacy%E2%80%99-hides-human-rights-abuses-in-az>

³ http://ekstra.sport.pl/ekstra/1,139887,16602618,Chcemy__by_kibice_zauwazyli__kto_placi_za_ich_emocje-.html

⁴ Raport dostępny jest na stronie: <http://www.mediarights.az/docs/report%20ecthr%20impleme.pdf>

4) Działania monitoringowe oraz pomoc ofiarom naruszeń praw człowieka na Ukrainie

W reakcji na bieżące wydarzenia na Ukrainie (związane z aneksją Krymu oraz działaniami separatystów na Wschodzie Ukrainy) między innymi :

- ekspert HFPC Olga Salomatova uczestniczyła w seminarium zorganizowanym przez UNDP na temat „Naruszenia praw człowieka w tymczasowo okupowanych terytoriach: lekcja dla Ukrainy)

- Olga Salomatova oraz Lenur Kerymov odbyli serię spotkań z ukraińskimi NGO poświęconych identyfikacji aktualnych potrzeb ukraińskich partnerów w zakresie technik rejestrowania przypadków naruszeń praw człowieka (28 .07 – 2 .08 . 2014)

- Olga Salomatova przeprowadziła zajęcia w Szkole Praw Człowieka i Obywatelskich Aktywności prowadzonej przez Oświatowy Dom Praw Człowieka w Czernihowie. Uczestnikami zajęć byli młodzi liderzy NGOs z Krymu i Wschodniej Ukrainy przygotowujący się do prowadzenia rozmaitych działań na rzecz praw człowieka w swoich lokalnych społecznościach.

- również Olga Salomatova wzięła udział w spotkaniu obrońców praw człowieka w Gruzji (18-20. 10) -(uczestniczyli nim ukraińscy, rosyjscy obrońcy praw człowieka oraz międzynarodowi eksperci)poświęconemu organizacji misji monitoringowych wna Krymie oraz na wschodzie Ukrainy (z ramienia HFPC Olga Salomatova)

Dane statystyczne

35 młodych liderów z Krymu i Ukrainy – uczestniczyło w zajęcia Szkoły Praw Człowieka i Obywatelskich Aktywności

Zespół

Olga Salomatova koordynator

5) Działania na rzecz wolności od tortur w Centralnej Azji (Kazachstan, Kirgizstan i Tadżykistan)

Podstawowym celem projektu jest wyeliminowanie tortur oraz innych okrutnych lub poniżających rodzajów traktowania i karania w krajach Azji Centralnej. Działania obejmują budowanie potencjału Koalicji NGOs przeciwko torturom z krajów Azji Centralnej, wymianę doświadczeń i przekazanie wiedzy z zakresu wolności od tortur oraz metod działania na rzecz wolności od tortur. Ponadto prowadzona jest pomoc prawna dla ofiar tortur, litygacja strategiczna oraz działania z zakresu rzecznictwa na poziomie międzynarodowym oraz krajowym, działania podwyższające

poziom wiedzy społeczeństw Azji Centralnej

W ramach projektu;

- Został złożony do Komitetu Praw Człowieka ONZ alternatywny raport przygotowany przez Koalicję NGO przeciwko torturom z Kirgizstanu
- W ramach procedury UPR, Koalicja NGO przeciwko torturom z Kazachstanu przygotowała i złożyła 3 raporty dotyczące wykonywania przez Kazachstan rekomendacji UPR
- W region Osh Kirgizstanu został wysłany międzynarodowy ekspert, który będzie pomagał lokalnym adwokatom oraz prawnikom NGO w prowadzeniu spraw dotyczących stosowania tortur w sądach krajowych oraz przygotowywaniu skarg do Komitetu Praw Człowieka ONZ
- Przedstawiciele organizacji partnerskich wzięli udział w szeregu spotkań, seminariów i rozmów zorganizowanych przez UE oraz OSCE w różnych krajach, m.in. w Austrii i Tadżykistanie. Przygotowano kilka stanowisk dotyczących problemu stosowania tortur w krajach CA

Koalicja NGO przeciwko torturom w Tadżykistanie przygotowała i złożyła wspólnie z Amnesty International Follow-up submission to the Concluding Observations of the United Nations Committee against Torture

W ramach projektu świadczono pomoc prawną ofiarom tortur w 11 regionach Kazachstanu, 3 regionach Tadżykistanu. Wsparto także działania Funduszu Pomocy Prawnej Koalicji NGO przeciwko torturom Kirgizstan (m.in. regionie Osh Kirgizstanu działał międzynarodowy ekspert, który pomagał lokalnym adwokatom oraz prawnikom NGO w prowadzeniu spraw dotyczących stosowania tortur w sądach krajowych oraz przygotowywaniu skarg do Komitetu Praw Człowieka ONZ)

Zrealizowano program edukacyjny dla prawników z Kazachstanu, Tadżykistanu oraz Kirgizstanu z zakresu wolności od tortur, praktyki świadczenia pomocy prawnej ofiarom tortur oraz prowadzeniu litygacji strategicznej. Przeprowadzono seminarium dla dziennikarzy z Kazachstanu oraz Tadżykistanu dotyczące wolności od tortur. Zorganizowano spotkanie grupy roboczej ds. bezpieczeństwa obrońców praw człowieka, składającej się z członków Koalicji NGO przeciwko torturom Kazachstanu, Tadżykistanu oraz Kirgizstanu, oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych z UE

Przedstawiciele Koalicji NGO przeciwko torturom z Kazachstanu, Tadżykistanu oraz Kirgizstanu wzięli udział w obradach 2014 OSCE/ODIHR Human Dimension Implementation Meeting. W ramach 2014 HDIM zorganizowano side-event z zakresu prewencji p-ko torturom w Azji Centralnej. Przedstawiciele organizacji partnerskich wzięli udział w wielu spotkaniach, seminariach i debatach zorganizowanych przez UE oraz ONZ w różnych krajach, m.in. UPR Pre-session w Genewie; spotkaniach rzeczniczych w różnych instytucjach UE w tym w Parlamencie Europejskim, EEAS w Brukseli. Opracowano stanowiska dotyczące m.in. problemu stosowania tortur w krajach CA, przestrzegania praw obrońców praw człowieka w Azji Centralnej itd.

Dane statystyczne

11 regionów Kazachstanu objętych pomocą prawną
3 regiony Tadżykistanu objęte pomocą prawną
70 prawników z Kazachstanu, Kirgistanu i Tadżykistanu wzięło udział w poszczególnych programach edukacyjnych
51 dziennikarzy z Kazachstanu i Tadżykistanu wzięło udział w seminarium na temat wolności od tortur
20 osób wzięło udział w spotkaniu grupy roboczej
Przeszło 70 osób uczestniczyło w side eventach w trakcie 2014 HDIM OSCE

Konferencje

Side event w trakcie 2014 HGIM OSCE

Zespół

Lenur Kerymov, Małgorzata Gawlik

6) Międzynarodowa Konferencja - "Nic nie usprawiedliwia tortur"

Helsińska Fundacja Praw Człowieka we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej, Europejskim Komitetem do Spraw Zapobiegania Torturom oraz niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, Kliniką Badań dorobku Rady Europy i Praw Człowieka oraz Dziekanem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego zorganizowała konferencję zatytułowaną "Nic nie usprawiedliwia tortur", która odbyła się w dniu 16 października 2014 roku w Sali Senatu Uniwersytetu Warszawskiego.

Podczas dyskusji paneliści zauważyli konieczność stałej kontroli sytuacji w więzieniach, aresztach i innych miejscach odosobnienia. Taka potrzeba jest szczególnie nagląca, w sytuacji gdy w ostatnich latach byliśmy świadkami praktyk naruszających godność człowieka, nawet w krajach powszechnie uznawanych za przestrzegające praw człowieka.

Dane statystyczne

101 uczestników

Zespół

Z ramienia HFPC: Danuta Przywara, Adam Bodnar i Adam Płoszka

7) Fundusz Sytuacji Kryzysowych Platformy Solidarności Obywatelskiej

Celem projektu jest finansowanie działań Platformy Solidarności Obywatelskiej w celu zmobilizowania uwagi międzynarodowej opinii publicznej w związku z poważnymi naruszeniami praw człowieka w krajach

Unii Europejskiej i Wspólnoty Niepodległych Państw oraz wsparcie obrońców praw człowieka pracujących w tych krajach. W 2014 r. w krajach dotkniętych kryzysem sfinansowano następujące projekty.

- Wsparcie inicjatyw rzeczniczych Klubu Praw Człowieka (Azerbejdżan) dotyczących ochrony praw więźniów sumienia oraz ochrony wolności artystycznej
- wsparcie działań na rzecz ochrony praw człowiek w trakcie protestów na Majdanie w Kijowie w lutym i marcu 2014 oraz pomoc ofiarom naruszeń praw człowieka na Krymie i we Wschodniej Ukrainie
- Stworzenie strony internetowej której celem jest zbieranie informacji na temat praw człowieka ze stron internetowych czołowych międzynarodowych instytucji (<http://careometer.org/>)
- Wsparcie obrońców praw człowieka z Uzbekistanu

Dane statystyczne

4 dotacje przyznane

Zespół

Lenur Kerymov, Danuta Przywara

8) Spotkania z obrońcami praw człowieka z Rosji i Azerbejdżanu zorganizowane i przeprowadzone wspólnie z przedstawicielami OSF z udziałem reprezentantów innych donorów.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka we wrześniu 2014 zorganizowała dwa spotkania, które zgromadziły obrońców praw człowieka, podmioty społeczeństwa obywatelskiego i międzynarodowych darczyńców. Spotkania dotyczyły dwóch krajów i panującej w nich sytuacji w zakresie przestrzegania praw człowieka: Rosji i Azerbejdżanu. Ideą spotkań było stworzenie przestrzeni do dyskusji na temat aktualnych problemów z działalności organizacji pozarządowych i działaczy praw człowieka w tych krajach, ograniczenia w finansowaniu lub w innych form działania. Spotkanie w sprawie Rosji odbyło się w dniach 22-23 września 2014 r Spotkanie w sprawie Azerbejdżanu w dniach - 24 i 25 września 2014 r Spotkania były zamknięte.

Konkluzje z obu spotkań zostały przekazane wszystkim uczestniczącym w nich osobom.

Dane statystyczne

20 uczestników spotkania z RF

19 uczestników spotkania z Azerbejdżanu

15 przedstawicieli organizacji donorów

Zespół

Adam Bodnar, Danuta Przywara, Dominika Bychawska, Dawid Ziółkowski, Joanna Smętek, Julia Chernomulkina

Strategia II

Prowadzenie i wspieranie działań skierowanych na dostosowanie przepisów prawa oraz praktyki stosowania prawa do standardów praw człowieka w WNP.

1) Podwyższenie standardu ochrony praw dzieci umieszczonych w placówkach izolacyjnych i opiekuńczych Ukrainy

Projekt miał na celu podwyższenie standardu przestrzegania praw nieletnich i małoletnich w instytucjach izolacyjnych i opiekuńczych w Ukrainie poprzez merytoryczne wsparcie działania powołanego w 2012 Krajowego Mechanizmu Prewencji (KMP) w Ukrainie. W ramach projektu przygotowano specjalistów i narzędzia badawcze do monitorowania placówek resocjalizacyjnych i opiekuńczych. Projekt został zrealizowany we współpracy z ukraińskimi NGO i biurem ukraińskiego Ombudsmana. W ramach projektu odbyły się seminaria, warsztaty oraz wizyta studyjna w instytucjach opiekuńczych i resocjalizacyjnych w Polsce. W rezultacie powstały przetestowane narzędzia badawcze, które zostały przekazane Ombudsmanowi. Powstała elektroniczna publikacja zawierająca narzędzia, analizy prawa krajowego i międzynarodowego oraz raport z badań pilotażowych w 5 instytucjach.

Działania zrealizowane w ramach projektu to:

- w dniach 9-12.04.w Czernichowie, Ukraina, 1. seminarium, którego program poświęcony był koncepcji praw człowieka, międzynarodowym standardom ochrony praw nieletnich i małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczych i resocjalizacyjnych, a także ukraińskiemu systemowi resocjalizacji i opieki nad dziećmi. Zajęcia prowadzone były przez ekspertów polskich (Elżbieta Czyż, Bogna Chmielewska - HFPC) i ukraińskich (Sergey Burov, Aksana Filipishina - MAR'T).

- w dniach 19 - 22 maja - wizyta studyjna uczestników projektu w Polsce. Podczas wizyty uczestnicy zapoznali się z polskimi systemami instytucji opieki nad małoletnimi i resocjalizacji nieletnich. Odbyło się spotkanie w Biurze RPO z pracownikami Krajowego Mechanizmu Prewencji. Uczestnicy odwiedzili kilka placówek opiekuńczych i resocjalizacyjnych, zostali zapoznani z placówkami, mieli możliwość zadawania pytań personelowi instytucji, wychowankom. Wśród placówek znalazły się m.in.: Schronisko dla Nieletnich w Dominowie, Zakład Poprawczy w Falenicy, Dom Dziecka w Białołęce, Centrum Psychiatrii dla Nieletnich w Garwolinie. Przygotowanie przez uczestników analizy prawa funkcjonowania wybranych instytucji izolacyjnych i opiekuńczych dla dzieci.

- w dniach 7-11 lipca - 4 - dniowe seminarium na temat monitoringu w placówkach dla dzieci w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji, (Czernichów, Ukraina)

- samodzielna praca uczestników obejmująca opracowanie koncepcji monitoringów wybranych instytucji, przygotowanie narzędzi, badania pilotażowe (lipiec - październik 2014)

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

- spotkanie podsumowujące - prezentacja koncepcji monitoringów, narzędzi oraz wyników pilotażu, przekazanie narzędzi KMP. (Kijów, 5-6.11.201)

Dane statystyczne

26 uczestników szkoleń

5 placówek zmonitorowanych

Konferencje

Spotkanie podsumowujące w Biurze Ombudsmana Ukrainy

Publikacje

Zestaw narzędzi w e-wersji

Zespół

Danuta Przywara, Bogna Chmielewska, Elżbieta Czyż, Siergiej Burov (z ramienia ukraińskiego partnera)

2) Wizyta studyjna przedstawicieli organów samorządu lokalnego oraz ministerstw z Kazachstanu

Celem wizyty było przekazanie kazachskim uczestnikom wiedzy i polskich doświadczeń z zakresu:

- polskiego systemu samorządu lokalnego;
- mechanizmów gwarantujących przejrzystość działań urzędników szczebla samorządowego w Polsce;
- mechanizmów oraz procedur dotyczących udziału obywateli w procesie kształtowania budżetu organów samorządu lokalnego; praktyką współdziałania organów samorządu lokalnego z lokalną społecznością, lokalnymi mediami oraz biznesem w celu rozwoju regionu

Wizyta studyjna odbyła się w dniach 30 marca – 7 kwietnia 2014 r. w Warszawie oraz Wieluniu. W wizycie wzięło udział 11 osób reprezentujących 5 różnych gmin z regionów Kazachstanu, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Ministerstwo Gospodarki i Planowania Budżetowego Kazachstanu oraz Kazachskie NGOs. Osoby uczestniczące w wizycie to członkowie grupy roboczej stworzonej w ramach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, która pracuje nad reformą systemu samorządu lokalnego.

Zespół

Lenur Kerimov,

3) Rozpoznawanie i wczesna pomoc realizowana przez lekarzy pierwszego kontaktu w Osetii Południowej i Gruzji w przypadku problemów psychicznych występujących w efekcie traumy (syndrom afgański)

Projekt ten miał na celu przygotowanie lekarzy psychiatrów, psychologów

oraz lekarzy rejonowych do przeprowadzenia w swoich rejonach zajęć dla pracowników podstawowej opieki medycznej uwrażliwiających ich na problemy psychiczne, prawa pacjenta, problematykę przemocy domowej i efekty syndromu afgańskiego (problemów, których występowanie bardzo nasiliło się po wojnie rosyjsko-gruzińskiej).

Drugim nie mniej ważnym celem było stworzenie płaszczyzny porozumienia dla osób z dwóch skonfliktowanych po działaniach wojennych rejonów w Gruzji – okolic Gori i Południowej Osetii. W sprawozdawczym okresie przeprowadzono dwa seminaria, w których każdorazowo wzięło udział 20 osób (10 osób z Osetii i 10 z rejonu Gori). Seminaria zorganizowane były w Istambule (neutralne terytorium) w terminie 31.01 – 3.02. 2014 i 29- 30.03.2014

Projekt był realizowany we współpracy z **GIP-Tbilisi** (Global Initiative On Psychiatry,) **GCRT** (The Georgian Centre for Psychosocial and Medical Rehabilitation of Torture Victims (GCRT) oraz **JHR** (Journalists for Human Rights).

Po zakończeniu projektu uczestnicy realizują samodzielnie seminaria utrzymują stały kontakt i przy pomocy eksperckiej przedstawicieli HFPC, GIP, GCRT i JHR

Zespół

Z ramienia HFPC: Janina A. Kłosowska

4) Promowanie pozytywnego obrazu pracy osób dotkniętych niepełnosprawnością w Białorusi

Celem projektu było zapoznanie jego uczestników z możliwie pełnym spektrum możliwości zatrudniania osób z niepełnosprawnością zarówno na wolnym rynku pracy jak i w zatrudnieniu wspomaganym (doświadczenia polskie).

W 2014 roku przeprowadzono

- dwa siedmiodniowe seminaria/wizyty studyjne odpowiednio w dniach 24 – 31 maja oraz 22-28 czerwca. Uczestnikami seminariów byli specjaliści oraz działacze pomocowych i samopomocowych organizacji zajmujący się osobami niepełnosprawnymi w Białorusi.

Celem zajęć było podwyższenie wiedzy o prawach człowieka i mechanizmach ich ochrony, Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz zapoznanie ich z możliwościami zatrudniania osób z niepełnosprawnością zarówno na wolnym rynku pracy jak i w zatrudnieniu wspomaganym (doświadczenia polskie).

- seminarium (6 – 13 września), którego celem było przekazanie wiedzy i umiejętności a także podzielenia się polskimi doświadczeniami na rzecz działań budowania pozytywnego odbioru przez społeczeństwo osób z niepełnosprawnościami oraz działań promujących pozytywny wizerunek osoby dotkniętej niepełnosprawnością jako pracownika. Seminarium to adresowane było do osób, które uczestniczyły w poprzednich działaniach

projektu. W seminarium uczestniczyło 23 osoby, przedstawiciele: organizacji pomocowych i samopomocowych, przedstawiciele struktur samorządowych oraz dziennikarze mediów lokalnych i specjaliści od PR

Dane statystyczne

2 x po 22 uczestników seminariów/wizyt studyjnych
23 uczestników seminarium szkoleniowego

Zespół

Adam Pyrek

5) "Stop chorobom zakaźnym " - program dla białoruskich organizacji społecznych ("Stop infectious diseases" - a program for Belarusian civil society organizations)

Celem projektu było zapoznanie działaczy białoruskich organizacji społecznych ze standardami przestrzegania praw człowieka ze szczególnym uwzględnieniem tych praw, które są szczególnie narażone na naruszenia w przypadku osób żyjących z chorobami zakaźnymi.

Pokazanie im funkcjonowania polskiego systemu opieki nad osobami żyjącymi z chorobami zakaźnymi zarówno od strony medycznej jak i formalno-prawnej.

W ramach projektu zrealizowano trzy seminaria

- w terminie 4 - 11.05.2014 pierwsze, w którym wzięło udział 22 uczestników oraz koordynator projektu ze strony białoruskiej. W jego ramach uczestnicy odwiedzili i wysłuchali wykładów w Szpitalu Zakaźnym (Warszawa ul. Wolska) oraz Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy (Otwock).

- dwa kolejne seminaria, w których udział wzięli przedstawiciele organizacji pomocowych i samopomocowych oraz przedstawiciele służb medycznych wybrani spośród absolwentów pierwszego seminarium (zrealizowanego w 1.połowie roku) oraz absolwenci poprzedniego projektu realizowanego w 2013 roku. Obejmowały one: przygotowanie uczestników do przeprowadzania monitoringów, budowania strategii różnorodnych działań w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych oraz następnie przygotowanie uczestników do podejmowania działań edukacyjno- informacyjnych oraz działań typu advocacy na rzecz osób żyjących z chorobami zakaźnymi.

Jednym z najistotniejszych rezultatów projektu jest nawiązanie stałej współpracy pomiędzy uczestnikami tego i poprzednio realizowanych przez nas na ten temat projektów, co daje możliwość utworzenia niemałej już grupy ludzi dysponujących w Białorusi podobną wiedzą i umiejętnościami i może wpłynąć znacząco na siłę i zasięg podejmowanych na rzecz ludzi z chorobami zakaźnymi działań.. Podobnie jak w trakcie realizacji poprzednich projektów pojawił się również bardzo ważny rezultat, jakim

była możliwość spotkania się białoruskich specjalistów zatrudnionych w placówkach rządowych ze specjalistami działającymi w NGO, co zaowocowało wspólnym podejmowaniem działań.

Dane statystyczne

22 uczestników seminarium/wizyty studyjnej

22 uczestników seminarium z technik monitoringu

26 uczestników seminarium z metod edukacyjnych

Zespół

Koordynator – J.A Kłosowska oraz pełniący obowiązki w trakcie nieobecności koordynatora A. Pyrek.

6) Projekt “Wdrażanie dobrych praktyk w placówkach opiekuńczych dla osób przewlekle chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo - Mołdowie

Projekt był realizowany we współpracy w ODOM.(Mołdawski Instytut Praw Człowieka) Celem projektu była poprawa stanu przestrzegania praw człowieka w placówkach opiekuńczych Mołdowy poprzez pomoc merytoryczną przy opracowywaniu rekomendacji zmian tak aby funkcjonowanie tych placówek i całego systemu opieki nad osobami przewlekle chorymi psychicznie i upośledzonymi umysłowo spełniało międzynarodowe standardy praw człowieka, pacjenta, praw osób niepełnosprawnych. W 2014 roku przygotowano i przeprowadzono seminarium/wizytę studyjną w Polsce dla 10 osób – dyrektorów placówek opiekuńczych i przedstawicieli Ministerstwa Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny z Mołdowy. Następnie w dniach 24-29 września 2014 roku przeprowadzone zostało drugie z zaplanowanych seminariów/spotkań eksperckich w Mołdawii . Wzięło w nim udział 25 osób m. innymi przedstawicieli Ministerstwa Pracy, Pomocy Społecznej i Rodziny, Biura Ombudsmana, przedstawiciele instytucji opiekuńczych oraz NGO. Najistotniejszym elementem seminarium była wspólna praca nad rekomendacjami zmian dla konkretnych placówek oraz wypracowanie propozycji zmian systemowych. Ponadto w dniach 22-23.09.br eksperci polscy odwiedzili 2 placówki (Psychoneurologiczny Internat w Bielcach- największa placówka w Mołdawii i internat psychoneurologiczny dla dziewcząt); spotykając się tam i prowadząc indywidualne konsultacje z personelem. Szacunkowo w spotkaniach tych wzięło udział około 40 osób.

Dane statystyczne

10 uczestników study tour dla dyrektorów

25 uczestników study tour

40 uczestników spotkań w Mołdowie

Zespół

Koordynator – J.A Kłosowska oraz pełniący obowiązki w trakcie nieobecności koordynatora A. Pyrek.

7) „Wspieranie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami w Domu Dziecka w Kojori - Gruzja”

Celem projektu było wsparcie kadry pracującej w Domu Dziecka w Kojori w Gruzji poprzez przekazanie im wiedzy i umiejętności na temat zapisów konwencji praw osób niepełnosprawnych i szeroko rozumianej rehabilitacji celem polepszenia warunków opieki nad dziećmi z różnego typu niepełnosprawnościami. Uczestnikami działań byli pracownicy tego ośrodka (kadra pedagogiczna i opiekunowie) oraz dwóch innych placówek tego typu – łącznie 36 osób). W dniach 19-22 maja zrealizowano 4-dniowe, teoretyczno-praktyczne szkolenie w zakresie praw dziecka/praw osób niepełnosprawnych i przygotowania indywidualnych Programów Działania z wykorzystaniem sprzętu zakupionego przez Ambasadę Polską w Tbilisi. Część drugą projektu zrealizowana została w dniach 13-16 października, kiedy to przeprowadzono 4 dniowe, praktyczne szkolenie z elementami super wizji w zakresie realizacji Indywidualnych Programów Działania z wykorzystaniem sprzętu zakupionego dla ośrodka przez Ambasadę Polską w Tbilisi.

Dane statystyczne

36 uczestników projektu (kadra Domu Dziecka)

Zespół

Adam Pyrek

8) “Trenerska walizka” edukacyjna wizyta studyjna w ramach projektu organizacji MAN and LAW w Republice Marii El. realizowanego w ramach dotacji Komisji Europejskiej

Celem wizyty było podniesienie kwalifikacji i umiejętności przedstawicieli Społecznych Komisji Monitorujących Przestrzeganie Praw Człowieka w Miejscach Zatrzymania i Pozbawienia Wolności w Federacji Rosyjskiej. Uczestnicy poza zajęciami teoretycznymi dotyczącymi praw i wolności człowieka zapoznali się z polskim systemem szkolenia kadry penitencjarnej i funkcjonariuszy policji, działaniami podejmowanymi przez Krajowy Mechanizm Prewencji oraz funkcjonowaniem zakładów penitencjarnych w Polsce.

Dane statystyczne

15 uczestników study tour

Zespół

Adam Pyrek

9) Prawa i zdrowie wykluczonych grup społecznych - uzupełnianie luk

HFPC uczestniczyła w międzynarodowym projekcie „Prawa i zdrowie wykluczonych grup społecznych - uzupełnianie luk”. Na prośbę naszego partnera AIDS Foundations East - West - AFEW - zorganizowano seminarium połączone z wizytą studyjną dla 9 specjalistów pracujących w sferze profilaktyki HIV/AIDS i pomocy dla osób zażywających narkotyki w 9 regionach Ukrainy. Celem wizyty było podniesienie wiedzy, kwalifikacji i umiejętności uczestników oraz zapoznanie się przez nich z polskimi doświadczeniami w tym zakresie.

Dane statystyczne

9 uczestników

10 odwiedzonych placówek

Zespół

Olga Salomatova

Strategia III

Udział HFHR w kształtowaniu polityk europejskich w zakresie praw człowieka z punktu widzenia nowych państw członkowskich

1) Europa Praw Człowieka

Działania na rzecz ETPC

Helsińska Fundacja Praw Człowieka przedstawiła w styczniu 2014 r. obserwacje w ramach konsultacji prowadzonych przez Radę Europy na temat przyszłości Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Obserwacje Fundacji dostępne są na stronie:

<http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/cddh/reformechr/gt-gdr-f/Bodnar.pdf>

W dniach 7-8 kwietnia 2014 r. w Oslo odbyła się konferencja poświęcona reformie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Przed konferencją Helsińska Fundacja Praw Człowieka sporządziła list otwarty, wskazując na kierunki reformy Trybunału. List został podpisany przez 20 organizacji pozarządowych z Europy Centralnej i Wschodniej. Przedstawiciele Fundacji zabrali głos w trakcie konferencji. Helsińska Fundacja Praw Człowieka, na potrzeby strony liberties.eu, sporządziła film na temat przyszłości Trybunału i konferencji w Oslo. Film dostępny jest na stronie:

<http://www.liberties.eu/en/videos/ecthr-future>

Publikacje

1. dr Adam Bodnar, Dominika Bychawska-Siniarska „Ratujmy Europejski Trybunał Praw Człowieka”, dostępny na: <http://wszystkoconajwazniejsze.pl/adam-bodnar-dominika-bychawska-siniarska-ratujmy-europejski-trybunal-praw-czlowieka/>
2. dr Adam Bodnar, Dominika Bychawska-Siniarska „Niejasna przyszłość Europejskiego Trybunału Praw Człowieka”, dostępny na: <http://wszystkoconajwazniejsze.pl/bodnar-bychawska-etpc/>
3. dr Adam Bodnar, Dominika Bychawska-Siniarska, „Saving the Strasbourg Court”: <http://www.euractiv.com/justice/save-strasbourg-court-analysis-533157>

Zespół

Dominika Bychawska-Siniarska, dr Adam Bodnar

Analiza i upublicznianie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Project team composed of HFHR's lawyers prepared descriptions of judgments of the Court of Justice of the European Union (CJEU) and the European Court of Human Rights (ECtHR). The judgments analysis were prepared in Polish and English and were posted on the Helsinki Foundation for Human Rights web page, the blog (<http://humanrights.blogactiv.eu/>), the

liberties.eu platform and Polish version of euractiv. Analysis were also published in the Human Rights Quarterly published by the Helsinki Foundation for Human Rights. Analysis of CJEU judgments were prepared 2-3 times per month (depending on the judgments of the Court), ECtHR case law analysis were prepared every week. We have chosen judgments which are relevant for lawyers practicing and litigating across Europe, we concentrated on judgments of a precedential nature.

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

ECtHR judgments analysis were published weekly in the Friday Column of Dziennik Gazeta Prawna and occasionally analysis of CJEU and ECtHR case law were published in other media (e.g. Rzeczpospolita, Dziennik Gazeta Prawna).

Dane statystyczne

31 - analysis of judgments of the Court of Justice of the European Union

22 - analysis of judgments of the European Court of Human Rights

5 stanowisk , interwencji w sprawach dotyczących Partnerstwa Wschodniego, w szczególności Azerbejdżanu

Konferencje

The HFHR also organized two press meetings devoted to CJEU judgment in *Google Spain* case and *Nnamdi Onuekwere v. Secretary of State for the Home Department*.

Publikacje (examples)

- CJEU in favour of the right to be forgotten. Judgment in Google Spain and Google. *Google Spain and Google* (C-131/12), available at: <http://humanrights.blogactiv.eu/2014/05/13/cjeu-in-favour-of-privacy-judgment-in-google-spain-and-google/>
- Right to residence: not for prisoners. Case (C-400/12) and *Nnamdi Onuekwere v. Secretary of State for the Home Department* C-378/12, available at: <http://humanrights.blogactiv.eu/2014/01/29/free-movement-not-for-prisoners/>
- ECtHR Sets Balance between Human Dignity and Austerity Measures, available at: <http://www.liberties.eu/en/news/judgement>
- Latvia Violated Medical Patient's Right to Privacy, Rules ECtHR, available at: <http://www.liberties.eu/en/news/data-protection-medical-records>

2 publikacje naukowe (Warso Z., Czy można zniknąć z Google?, Prawo Europejskie w Praktyce, Nr 4 (118) Kwiecień 2014; Kamiński I.C., Warso Z. Czy można zniknąć z Google'a? Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie *Google Spain SL i Google Inc. przeciwko Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) i Mario Costeja González* (C-131/12), „Wirtualne Media. Realne Problemy”, red. D. Bychawska-Siniarska, D. Głowacka, wyd. Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa, ISBN: 978-83-62245-34-5.

Zespół

Dominika Bychawska-Siniarska Zuzanna Warso

2) Obserwatorium działań CIA na terytorium Polski

HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA RAPORT 2014

Kontynuowaliśmy działalność monitoringową oraz prowadzenie strony internetowej na temat działań CIA na terenie Polski.

Dr Adam Bodnar oraz Irmina Pacho udzielali licznych komentarzy medialnych dotyczących kwestii stosowania tortur i działalności CIA na terytorium Polski oraz uczestniczyli w spotkaniach z prawnikami reprezentującymi osoby przetrzymywane w Guantanamo, którzy zamierzają interweniować w związku z toczącym się od 5 lat śledztwem w sprawie tajnych więzień CIA w Polsce, a także planują składać skargi do ETPC.

HFPC zorganizowała seminarium wewnętrzne z Geraldem Staberockiem, Sekretarzem Generalnym Światowej Organizacji przeciwko Torturom (OMCT). Spotkanie dotyczyło kwestii zwalczania stosowania tortur.

HFPC przygotowała ponadto komentarze do list of issues prior to reporting do UN Human Rights Committee, w których zwróciła m.in. uwagę na sprawę tajnych więzień CIA w Polsce, w tym na prowadzone przez prokuraturę polską śledztwo, a także na toczącą się przed ETPC sprawę. Następnie działalność HFPC skupiła się na komentowaniu (dr Adam Bodnar oraz Irmina Pacho) kwestii wyroków ETPC w sprawach Al Nashiri i Abu Zubaydah oraz raportu Senatu USA na temat tajnego programu CIA zatrzymań i przesłuchań. Współpracowano również z prawnikami reprezentującymi Al Nashiri i Abu Zubaydah w zakresie implementacji wyroku ETPC.

Zespół

Koordynatorka: Irmina Pacho; nadzór merytoryczny: dr Adam Bodnar.

3) Przynależność do Krajowych i Międzynarodowych Sieci NGOs

HFPC kontynuuje działania w następujących sieciach organizacji pozarządowych

- EU Russia Civil Society Forum
- The Civic Solidarity
- The Committee on International Control over the Human Rights Situation in Belarus
- Grupa Zagranica
- Sieć Domów Praw Człowieka (The Human Rights House Network).
- Human Rights Film Festival Network
- ECRE

oraz współpracę z organizacjami międzynarodowymi: ONZ, Rada Europy, Unia Europejską oraz OBWE

Zespół

Dominika Bychawska Siniarska, Lenur Kerimov, Bogna Chmielewska, Olga Salomatova

**HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
RAPORT 2014**

oraz członkowie Zarządu HFPC

Strategia IV

Wzmocnienie fundacji

1) Public Relations

W 2014 roku HFPC umacniała swoją strategię komunikacji w internecie. W tym czasie prawie 140 tysięcy osób odwiedziło stronę HFPC (hfhr.pl), a profil HFPC na portalu Facebook ma już ponad 26 000 fanów.

HFPC prowadzi także swoje konta na Twitter oraz YouTube. Po otrzymaniu aparatu i szkolenia Paweł Libera, HFPC aparat człowiek zaczął współpracować z nim regularnie. Oto lista filmów wydanych przez HFPC HFPC dostępnych na Youtube, social media i strony organizacji internetowej. Te filmy były również pobrać do Platformy Swobód Obywatelskich.

- Video na temat przyszłości Europejskiego Trybunału Praw Człowieka <http://www.youtube.com/watch?v=Qpz-y9TCHqg>

- Video z relacji z manifestacji przed Ambasadą Azerbejdżanu w Polsce

Demonstracja w sierpniu 2014: https://www.youtube.com/watch?v=Jp0sTHIH_uY

Demonstracja w listopadzie 2014: <https://www.youtube.com/watch?v=jHjju7VnBKY>

- Video - wywiad z Khadija Ismayilova

<https://www.youtube.com/watch?v=UxUgvhds5iA&feature=youtu.be>

- Filmy wideo promujące wykłady otwarte HFPC (patrz str.)

W 2014 HFPC wydała dwadzieścia komunikatów prasowych oraz zorganizowała łącznie 19 konferencji prasowych i briefingów prasowych.

Do ważniejszych wydarzeń zaliczamy konferencję prasową poświęconą złożeniu pierwszego pozwu o naruszenie dóbr osobistych przez ofiarę księdza pedofila (luty 2014);

stanowisko HFPC w sprawie czynności prowadzonych przez prokuraturę w siedzibie redakcji Tygodnika Wprost. Stanowisko, na stronie hfhr.pl przeczytało ponad 1500 osób; konferencję prasową zorganizowaną po wydaniu przez ETPC wyroków w sprawie więźniów CIA przetrzymywanych na terenie Polski. W konferencji wzięli udział: Irmina Pacho (prawniczka HFPC), mec. Bartosz Jankowski (pełnomocnik jednego z skarżących) oraz Draginja Nadazdin (szefowa Amensty International Polska). W konferencji wzięło udział prawie 20 dziennikarzy z wszystkich czołowych stacji telewizyjnych, radiowych oraz prasy. Prawnicy HFPC wypowiedzieli się w tej sprawie także dla licznych mediów zagranicznych (New York Times, Washington Post, The Guardian, Al-Jazeera).

Dane statystyczne

11 filmików na Youtube

20 komunikatów prasowych

50 numerów Newslettera w polskiej i angielskiej wersjach językowych

2000 subskrybentów Newslettera

128 000 odwiedzin naszej WWW

Konferencje

19 konferencji i briefingów prasowych

Zespół

Małgorzata Szuleka
Paweł Libera (films)

2) Kwartalnik o prawach człowieka HFPC

Kwartalnik o prawach człowieka jest naszą regularną publikacją poświęconą problematyce ochrony praw człowieka. Zamieszczamy w nim artykuły na temat aktualnych problemów z zakresu ochrony praw człowieka w Polsce i na świecie, omawiamy najnowsze orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz spraw precedensowych prowadzonych przez HFPC.

Wydano kolejne numery Kwartalnika: nr 4/2013 oraz 1/2014, 2/2014, 3/2014. Prowadzono prace nad numerem 4/2014 r.

W numerze 2(10) z okresu kwiecień-czerwiec 2014 r. tematy numeru dotyczyły takich zagadnień jak: odmowa rejestracji organizacji mniejszości śląskiej, nowelizacja Kodeksu karnego, masowa inwigilacja prowadzona przez Stany Zjednoczone oraz z kart historii: spór Komitetu Helsińskiego w Polsce z sekretarzem generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W numerze 3(11) z okresu lipiec-wrzesień 2014 r. wśród tematów numeru znalazły się: przyszłość Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, aspekty prawnokarne problemu uzależnień oraz ochrona dziennikarskich źródeł informacji. Od tego numeru wyodrębniono także dział „Z kart historii Komitetu Helsińskiego”.

Obecnie trwają prace nad numerem 4(12) z okresu październik-listopad 2014 r. Zebrane pod koniec roku artykuły są już w większości na etapie korekty językowej. Rozpoczęto także prace nad numerem 1(13) z okresu styczeń-marzec 2015 r. Numer ten ma być poświęcony prawom dzieci.

Dane statystyczne

500 egzemplarzy - nakład jednego numeru

4 numery wydane

1 numer oddany do korekty językowej

1 numer w przygotowaniu

Publikacje

Kolejne numery kwartalnika

Zespół

prof. Ireneusz C. Kamiński, dr Adam Bodnar, dr Dorota Pudzianowska, dr Piotr Kładoczny, Katarzyna Wiśniewska, Joanna Smętek, konsultacje - Danuta Przywara